ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 2763**

15 Οκτωβρίου 2014

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΕΥΣΕΥΤ/Β/Ε01.01.01/840

Τροποποίηση - Συμπλήρωση της υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΓΓ/ΕΥΣΔΕΔ/Α/798 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1929/Β/14-12-2010) του Οδηγού Εφαρμογής της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Π.Δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (ΦΕΚ Α΄ 98/2005).

2. Το Π.Δ. 149/2005 «Οργανισμός του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης» (ΦΕΚ Α΄ 211/2005), όπως ισχύει.

3. Το Ν. 3270/2004 «Αρμοδιότητες του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης και θέματα τουρισμού» (ΦΕΚ Α΄ 187/2004).

4. Το Π.Δ. 98/2012 «Τροποποίηση του Π.Δ. 85/2012 «Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση Υπηρεσιών»(Α΄/141)», άρθρο 4 (ΦΕΚ Α΄ 160/10.8.2012) και όπως ισχύει μετά την έκδοση του Π.Δ. 131/2012 (ΦΕΚ Α΄ 239/11.12.2012).

5. Το ΠΔ 86/2012 (ΦΕΚ Α΄ 141/21-6-2012) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

6. Το ΠΔ 89/2014 (ΦΕΚ Α΄ 134/10-6-2014) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

7. Την υπ' αριθ. 15903/29.7.2008 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Τουριστικής Ανάπτυξης περί σύστασης της «Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης», σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ Β΄ 1635/2008).

8. Την υπ' αριθμ. ΕΥΤΟΠ/Δ/ΦVIIIα/266/28.1.2011 (ΦΕΚ Β΄ 240/11.2.2011) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού με θέμα: «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/67343/29.12.2000 (ΦΕΚ Β΄1620/2000) με σκοπό την αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Πολιτισμού και την κατάργηση της υπ' αριθμ. 15903/29.7.2008 (ΦΕΚ 1635/Β΄/2008) κοινής υπουργικής απόφασης σύστασης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του πρώην Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 4312/18.2.2009 (ΦΕΚ Β΄ 315/20.2.2009) απόφαση».

9. Τη με αριθμ. 16446/23-11-2012 κοινή υπουργική απόφαση «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού», (ΦΕΚ Α΄ 3109/23-11-2012).

10. Το Ν. 3861/2010 (ΦΕΚ Α ΄112/2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο Διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις».

11. Το Ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013» (ΦΕΚ Α΄ 267/2007), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν. 3840/2010 «Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 53/2010) και ισχύει, και ιδίως των άρθρων 4 και 17.

12. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1783/1999 (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 210 της 31ης Ιουλίου 2006).

13. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006 περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1260/1999 Ανάπτυξης (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 210 της 31ης Ιουλίου 2006).

14. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1828/2006 της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 2006 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινο-

βουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Επίσημη Εφημερίδα L 371 της 27ης Δεκεμβρίου 2006).

15. Το διορθωτικό Κανονισμό (ΕΚ) 1828/2006 της Επιτροπής της 8ης Δεκεμβρίου 2006 για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού των γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Επίσημη Εφημερίδα L 45 της 15ης Φεβρουαρίου 2007).

16. Τον Κανονισμό 1998/2006 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

17. Το Π.Δ. 98/1996 «Όροι και διαδικασίες ανάθεσης σε ενδιάμεσους φορείς της εφαρμογής προγραμμάτων ή τμημάτων τους στο Υπουργείο Ανάπτυξης τα οποία αναφέρονται στους τομείς βιομηχανίας, ενέργειας, έρευνας και τεχνολογίας και αφορούν έργα του ιδιωτικού τομέα καθώς και της διαχείρισης των αντίστοιχων πόρων» (ΦΕΚ Α΄ 77/1996).

18. Την υπ' αριθ. Ε (2007) 1389/28.03.2007 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. για την έγκριση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς της Ελλάδας (ΕΣΠΑ).

19. Τη με αριθ. Ε (2007) 5338 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. της 26ης Οκτωβρίου 2007 για την έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις οκτώ περιφέρειες της Ελλάδος (CCI2007GR161PO001).

20. Τη με αριθ. C (2007) 5443 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. της 5ης Νοεμβρίου 2007 για την έγκριση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» (CCI2007GR161PO006).

21. Τη με αριθ. C (2007) 5337 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. της 26ης Οκτωβρίου 2007 για την έγκριση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μακεδονία - Θράκη» (CCI2007GR161PO008).

22. Τη με αριθ. C (2007) 5332 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. της 26ης Οκτωβρίου 2007 για την έγκριση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Θεσσαλία - Στερεά Ελλάδα - Ήπειρος» (CCI2007GR16UPO001).

23. Τη με αριθ. C (2007) 5439 απόφαση της Επιτροπής των Ε.Κ. της 5ης Νοεμβρίου 2007 για την έγκριση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτης και Νήσων Αιγαίου» (CCI2007GR16UPO002).

24. Την υπ' αριθ. 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.2008 απόφαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών «Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης» (ΦΕΚ Β΄540/2008), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 43804/ΕΥΘΥ 2041 (ΦΕΚ Β΄ 1957/9.9.2009) και 28020/ΕΥΘΥ 1212 (Β΄ 1088/19.7.2010), 5058/ΕΥΘΥ 138 (Β΄ 292/13.2.2013) αποφάσεις και ισχύει.

25. Την υπ' αριθ. 14225/27.03.2008 εγκύκλιο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης του ΥΠΟΙΟ, σχετικά με την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

26. Την εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» για την κατηγορία πράξεων «Πράσινος Τουρισμός» του θέματος προτεραιότητας «Ποιοτικά, Περιβαλλοντικά και Ενεργειακά πρότυπα στις τουριστικές επιχειρήσεις».

27. Την υπ' αριθμ. ΥΠΟΙΟ 46680/ΕΥΣ 6517/13.10.2008 κοινή απόφαση εκχώρησης αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013, στην Ειδική Υπηρεσία του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

28. Την υπ' αριθ. 4226/1019Δ/14.04.2009 απόφαση του Ειδικού Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα για την ανάθεση του έργου «Επιλογή Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3614/2007 και το ΠΔ. 98/1996», στον Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.

29. Την υπ' αριθ. 7195/1445/0020/15.10.2010 (ΦΕΚ Β΄ 1690/2010) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των Υπουργών Πολιτισμού Τουρισμού για την Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για τις κατηγορίες Πράξεων «Πράσινος Τουρισμός» και «Εναλλακτικός Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Διαχείρισης και εφαρμογής Δράσεων του Τομέα Τουρισμού (Ε.Υ.Σ.Δ.Ε.Δ.) και στον Ενδιάμεσο Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. πρωτ. 1052/181 Α1/0020-Α10/14.2.2013 (ΦΕΚ Β΄ 352/2013) κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού.

30. Την υπ' αριθ. 7690/981/Α2/5.11.2010 έγκριση του Οδηγού της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» από τον Ειδικό Γραμματέα για την Ανταγωνιστικότητα.

31. Την υπ' αρ. ΥΠΠΟΤ/ΓΓΤ/ΕΥΣΔΕΔ/Α/798 (ΦΕΚ 1929/Β΄/14-12-2010) Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για υποβολή προτάσεων έργων προς ένταξη στην Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013» (ΕΠΑΕ) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

32. Τις υπ' αριθμ. 9278/1936/29-12-2010, 497/11.3.2011, 982/17-03-2011, 914/8-3-2011, 721/17.3.2011 αποφάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης του ΕΠΑΕ και των ΠΕΠ περιφερειών Μεταβατικής Στήριξης αντίστοιχα, που αφορούν στην έγκριση των κριτηρίων επιλογής πράξεων.

33. Την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΠΟΤ/Α2/Ε01.01.02/3600/28-11-2011 υπουργική απόφαση με θέμα «Αποδοχή πρακτικών της Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης, έγκριση και απόρριψη επενδυτικών σχεδίων στην Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013» (ΕΠΑΕ) του ΕΣΠΑ (2007-2013)

34. Τις ατομικές αποφάσεις ένταξης των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση επιχειρήσεων.

35. Την υπ' αριθμ. ΕΥΣΕΥΤ/Β/Ε01.02.01/166/8-4-2013 κοινή υπουργική απόφαση Τροποποίησης - Συμπλήρωσης του Οδηγού της πράξης «Πράσινος Τουρισμός» (ΑΔΑ: ΒΕΑ8ΟΟ-Φ9Ξ ΦΕΚ 917/Β΄/15.3.2013).

36. Την υπ' αριθμ. ΕΥΣΕΥΤ/Β/Ε01.02.02/1330/19-12-2013 Τροποποίηση της υπ' αριθμ. ΕΥΣΕΥΤ/Β/Ε01.02.01/166/8.4.2013 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β΄ 917/2013) και πα-

ράταση του χρόνου υλοποίησης έργων του Προγράμματος «Πράσινος Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) του ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΜΟΟ-Υ4Τ ΦΕΚ 3375/Β/31.12.2013).

37. Το με αριθμ. πρωτ. ΕΥΣΕΥΤ/Β/Ε01.02.02/578/08-7-2014 έγγραφο της ΕΥΣΕΥΤ προς την ΕΥΔ ΕΠΑΕ με θέμα «Έγκριση Τροποποιημένου Οδηγού Εφαρμογής της Πράξης "Πράσινος Τουρισμός"».

38. Το με αριθμ. πρωτ. 8413/4518/Α2/24-7-2014 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠΑΕ με θέμα «Έγκριση τροποποίησης του Οδηγού του Προγράμματος "Πράσινος Τουρισμός" του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) του ΕΣΠΑ 2007-2013».

39. Την ανάγκη βελτίωσης της λειτουργικότητας και αύξησης της απορροφητικότητας της δημόσιας χρηματοδότησης του Προγράμματος.

40. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού πέραν της προβλεπόμενης στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

41. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με αρ. 34658/4.7.2014) (ΦΕΚ 1825/Β΄/4.7.2014) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο, αποφασίζουμε:

1. Τροποποιούμε - συμπληρώνουμε τον Οδηγό εφαρμογής της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΕ) 2007-2013», ο οποίος επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

2. Με την παρούσα απόφαση τροποποιούνται αντίστοιχα και όλες οι ατομικές αποφάσεις ένταξης και έγκρισης χρηματοδότησης έργων Δικαιούχων στην πράξη «Πράσινος Τουρισμός», στα σημεία όπου απαιτείται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον τροποποιημένο Οδηγό εφαρμογής.

3. Την ανάρτηση της παρούσας κοινής απόφασης και του τροποποιημένου οδηγού εφαρμογής της πράξης «Πράσινος Τουρισμός» στις ιστοσελίδες του Υπουργείου Τουρισμού (http://www.mintour.gov.gr), της ΕΥΔ-ΕΠΑΕ (http://www.antagonistikotita.gr), του ΕΣΠΑ, (www.espa.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)

4. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»
ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Τουρισμού
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΔΙΚΤΥΩΝ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΑΝ ΙΙ
ΕΣΠΑ 2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

η περιφέρεια στο επίκεντρο της ανάπτυξης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).
Οι δράσεις ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ ΙΙ) και των Π.Ε.Π. Μακεδονίας - Θράκης, Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου, Αττικής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Αναθέτουσα Αρχή	Υπουργείο Τουρισμού
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Α.ΠΙΣ	Αρχή Πιστοποίησης: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή φορέας, που ορίζεται από το κράτος- μέλος για την πιστοποίηση καταστάσεων δαπανών και αιτήσεων πληρωμής, πριν διαβιβαστούν στην Επιτροπή των ΕΚ
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσοτέρων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013 η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού.
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός Ταμείου ή, στην περίπτωση του στόχου «Σύγκλιση» και ειδικότερα για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Προσπελασιμότητα» και «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2007-2013», με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ.
ΕΠΑΕ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΕΣΛ	Ειδικό Σήμα Λειτουργίας : Το σήμα λειτουργίας που χορηγείται στις επιλέξιμες επιχειρήσεις της παρούσας Πράξης από τις Υπηρεσίες του Ε.Ο.Τ.
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς: Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας σε διάλογο με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το οποίο αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής.
ΕΥΔ ΕΠΑΕ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΕΥΣΔΕΔ	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων Τομέα Τουρισμού.

ΕΥΠΟΤ	Ειδική Υπηρεσία Πολιτισμού και Τουρισμού
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής Υπουργείου Τουρισμού	Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής Υπουργείου Τουρισμού
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής Επιτροπή)
ΕΦΔ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης, ως ορίζεται στο Ν.3614/07 (ΦΕΚ 267/Α) (άρθρο 4 παρ. 4γ): Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία, η οποία ενεργεί υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης, και εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις. Ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δύναται να επιλεγεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ή αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία ΟΤΑ, μετά από διαγωνιστική διαδικασία και ο οποίος, μεταξύ άλλων, πρέπει να πληροί και τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) να έχει φερεγγυότητα και να παρέχει εγγυήσεις όσον αφορά την ικανότητά του για τη διοικητική και οικονομική διαχείριση του έργου που θα του ανατεθεί, β) να διαθέτει εμπειρία στον τομέα που αφορά το αντικείμενο του προγράμματος ή τμήματός του. Στην περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας επιλέγεται μετά από διαγωνιστική διαδικασία, απαιτείται σύναψη σύμβασης ανάθεσης. Η σύμβαση ανάθεσης υπογράφεται μεταξύ της οικείας διαχειριστικής αρχής και του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητας 2007-2013 (ΕΠΑΕ).
€	Ευρώ.
Ιδιωτική συμμετοχή	Είναι το ποσό που καταβάλλει ο Δικαιούχος συνολικά για την υλοποίηση ενός υποέργου και υπολογίζεται ως το άθροισμα ίδιας συμμετοχής και δανεισμού.
ΚΕΑΠ	Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
Πράξη/Έργο ΕΠΑΕ	Έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
ΤΕΜΠΜΕ (νυν Ε.Τ.Ε.ΑΝ)	Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων.
Ε.Τ.Ε.ΑΝ. (τέως ΤΕΜΠΜΕ)	Ελληνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	Υπουργείο Τουρισμού
ΥΠΑΣΥΔ	Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, εκδιδόμενη σε εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν.3614/07, με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες του Συστήματος διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Η ισχύουσα είναι η 14053/ΕΥΣ 1749/27.03.08 (ΦΕΚ 540 Β), όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 43804/ΕΥΘΥ 2041 (ΦΕΚ 1957/Β/09.09.2009) και με την Υ.Α 28020/ΕΥΘΥ1212 (ΦΕΚ 1088/Β/19.07.2010)
Φορέας χρηματοδότησης	Ο φορέας(Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση), ο οποίος έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης/Φορέας υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της Συνθήκης.

1. Η ΠΡΑΞΗ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» αποτελεί μια επιμέρους πρωτοβουλία της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» 2007-2013 (ΕΠΑΕ).

Το Υπουργείο Τουρισμού, καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν προτάσεις για ένταξη έργων στην Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» σύμφωνα με τους όρους του παρόντος Οδηγού, οι οποίοι θέτουν το πλαίσιο εφαρμογής της Πράξης έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων που εντάσσονται στην Πράξη.

Η διάρκεια υποβολής των προτάσεων είναι από **20 Δεκεμβρίου 2010** έως και **31 Μαρτίου 2011.**

1.1. ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ».

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» 2007-2013 (ΕΠΑΕ) έχει ως κεντρικό αναπτυξιακό στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και του παραγωγικού συστήματος της χώρας, με έμφαση στη διάσταση της καινοτομίας.

Για την επίτευξη του αναπτυξιακού στόχου, οι κατευθυντήριες γραμμές πάνω στις οποίες σχεδιάστηκε το ΕΠΑΕ είναι οι ακόλουθες:

- Επιτάχυνση της μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.
- Ανάπτυξη της υγιούς, αειφόρου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας.
- Ενίσχυση της ελκυστικότητας της Ελλάδας ως τόπου ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και την αειφορία.

Οι παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) εξειδικεύονται σε πέντε Άξονες Προτεραιότητας του Ε.Π. οι οποίοι είναι οι εξής:

Άξονας 1 :	Δημιουργία και αξιοποίηση της καινοτομίας υποστηριζόμενης από έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη.
Άξονας 2:	Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας.
Άξονας 3:	Βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
Άξονας 4:	Ολοκλήρωση του ενεργειακού συστήματος της χώρας και ενίσχυση

της αειφορίας.

Άξονας 5: Τεχνική υποστήριξη εφαρμογής του Προγράμματος.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 2 του Ε.Π. αφορά στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας για την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας. Στον τομέα του τουρισμού οι στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας 2 μπορούν να εξειδικευτούν σε δράσεις για την υποστήριξη των επενδύσεων που αποβλέπουν στην ενίσχυση της παρουσίας των τουριστικών επιχειρήσεων, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην επιχειρηματική αξιοποίησή του, στην εφαρμογή ολοκληρωμένων και καινοτόμων παρεμβάσεων για τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών μονάδων.

1.2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ «ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ»

Η Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» αφορά στην υλοποίηση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ως ξενοδοχειακά ή λοιπά τουριστικά καταλύματα και λειτουργούν εντός της Ελληνικής Επικράτειας, ενώ δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1998/2006[1].

Η συγκεκριμένη Πράξη **αποσκοπεί**:

- Στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής συνείδησης των εμπλεκόμενων στην τουριστική διαδικασία και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης των τουριστικών επιχειρήσεων.
- Στην αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών των τουριστικών μονάδων, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων.
- Στην δημιουργία υποδομών και σχεδίων δράσεων που πληρούν τα κριτήρια οικολογικής πιστοποίησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι τουριστικές μονάδες που θα ενισχυθούν μέσω της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» καλούνται να βελτιώσουν τις λειτουργικές τους υποδομές και τις επιχειρησιακές τους διαδικασίες, με οικολογικό προσανατολισμό, αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα τοπικά, γεωγραφικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά τους.

Ειδικότερα, οι στόχοι αυτών των ενεργειών είναι η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιριακών εγκαταστάσεων των επιλέξιμων επιχειρήσεων, η εξοικονόμηση ενέργειας, η σωστή και υπεύθυνη διαχείριση του ύδατος και των απορριμμάτων, καθώς και η υλοποίηση

[1] Κανονισμός της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (βλέπε Παράρτημα 1).

διαδικασιών που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον ενώ, παράλληλα, προωθούν την ευαισθητοποίηση των εμπλεκόμενων σε περιβαλλοντικά θέματα.

Η βελτίωση του περιβάλλοντος και η μείωση του κόστους λειτουργίας από την υιοθέτηση οικολογικών προτύπων αποτελούν σημαντικό κίνητρο για την υιοθέτηση ενός συστήματος οικολογικής λειτουργίας και πιστοποίησης. Η σαφώς διαφαινόμενη τάση των τελευταίων ετών, σύμφωνα με την οποία οι τουρίστες αλλά και πολλές τουριστικές επιχειρήσεις παγκοσμίως έχουν ευαισθητοποιηθεί σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και πιστοποίησης τουριστικών καταλυμάτων, αποτελεί ένα επιπλέον κίνητρο για πράσινες επενδύσεις.

Η αναγνώριση των τάσεων αυτών και η αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού των τουριστικών μονάδων, με γνώμονα το σεβασμό του περιβάλλοντος και την αρχή της αειφορίας, καθιστούν αναγκαία την υλοποίηση της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός».

1.3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός που θα διατεθεί μέσω της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» και προέρχεται από Δημόσια Δαπάνη ανέρχεται σε **€ 12.904.207.** Η Δημόσια Δαπάνη της Πράξης συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από εθνικούς πόρους.

Η κατανομή της Δημόσιας Δαπάνης της Πράξης στις οκτώ (8) περιφέρειες του Ε.Π «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» και στις πέντε (5) Περιφέρειες Μεταβατικής Στήριξης αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 1: Περιφερειακή κατανομή

Τομεακό/Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα	**Περιφέρεια**	**Διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη**
Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα	Ανατολική Μακεδονία-Θράκη Ήπειρος Θεσσαλία Ιόνια Νησιά Δυτική Ελλάδα Πελοπόννησος Βόρειο Αιγαίο Κρήτη	€ 8.318.103
Π.Ε.Π	Κεντρική Μακεδονία	€ 1.405.688

Μακεδονίας-Θράκης	Δυτική Μακεδονία	€ 188.648
Π.Ε.Π. Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου	Στερεά Ελλάδα	€ 623.869
Π.Ε.Π. Αττικής	Αττική	€ 963.783
Π.Ε.Π. Κρήτης και Νήσων Αιγαίου	Νότιο Αιγαίο	€ 1.404.115
ΣΥΝΟΛΟ		€ 12.904.207

Πιο συγκεκριμένα:

- Ποσό **€** 8.318.103 προέρχεται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα **«Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5338/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις **οκτώ (8)** Περιφέρειες της Ελλάδος (CC1 GR161 PO001). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 2 «Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας» και εναρμονίζεται με τον Γενικό Στόχο ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της εξωστρέφειας. Συγχρόνως το πρόγραμμα εξυπηρετεί τους ειδικούς στόχους του άξονα προτεραιότητας 2 που αφορούν στην:
  - Υποστήριξη και αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων που συμβάλλουν στην ενίσχυση της παρουσίας των ελληνικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και στις διεθνείς αγορές με έμφαση στην ποιοτική αναβάθμιση, στην τυποποίηση και στην πιστοποίηση των ελληνικών προϊόντων και επιχειρήσεων.
  - Αναβάθμιση / μετεξέλιξη της επιχειρηματικότητας ανάγκης σε επιχειρηματικότητα υψηλών δυνατοτήτων – Αναβάθμιση της επιχειρηματικής βάσης σε τομείς που υστερούν ως προς την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας ή λειτουργούν υπό ανεπίκαιρες μορφές.
  - Επιχειρηματική αξιοποίηση του περιβάλλοντος ως εργαλείου προσέλκυσης εγχώριων και ξένων επενδύσεων.
- Ποσό **€** 963.783 προέρχεται από το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5443/5-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, (CC1 GR161PO006). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 3 «Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας, της Καινοτομίας και της Ψηφιακής Σύγκλισης στην Περιφέρεια Αττικής»**.**
- Ποσό **€** 1.405.688 προέρχεται από το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης (Κεντρική Μακεδονία)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5337 /26-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, (CC1 GR161UPO008). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 4 «Ψηφιακή

Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» που αφορά στην «ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκείται στην Κεντρική Μακεδονία».

- Ποσό € 188.648 προέρχεται από το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης (Δυτική Μακεδονία)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5337 /26-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, (CC1 GR161UPO008). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 5 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας» που αφορά στη «διαφοροποίηση και τον εμπλουτισμό της παραγωγικής δομής με την υιοθέτηση της καινοτομίας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων».
- Ποσό **€** 623.869 προέρχεται από το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου (Στερεά Ελλάδα)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5332/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, (CC1 GR161UPO001). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 8 «Ψηφιακή σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα Στερεάς Ελλάδας» που αφορά στην «επιχειρηματική αξιοποίηση του περιβάλλοντος και σχέδια προώθησης βιώσιμης παραγωγής».
- Ποσό **€** 1.404.115 προέρχεται από το **Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου (Νοτίου Αιγαίου)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5439/5-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, (CC1 GR161UPO002). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας 6 «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» που αφορά στην «ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων στη μεταποίηση, το εμπόριο, τον τουρισμό και τις υπηρεσίες με έμφαση στην προώθηση της καινοτομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική διαχείριση, στη διαφοροποίηση των προϊόντων και σε όλες τις πρακτικές βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς τους».

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ.

Η Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» υλοποιείται βάσει του Κανονισμού Ε.Κ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 (EL L 379/28.12.2006), *για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis aid)*[2]. Για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Κανόνα de minimis καταγράφονται οι χορηγούμενες ενισχύσεις ανά επιχείρηση. Για το λόγο αυτό, κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση που υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο προς αξιολόγηση στην παρούσα Πράξη, θα δηλώσει εγγράφως όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα de minimis στα οποία ενδεχομένως συμμετείχε **κατά την τελευταία τριετία** και το συνολικό ύψος των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που είχε λάβει σε

[2] Ο Κανονισμός παρατίθεται στο Παράρτημα 1 του παρόντος οδηγού

κάθε περίπτωση, για να ελεγχθεί η συγκεκριμένη απαίτηση. Πιο συγκεκριμένα, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των € 200.000 σε περίοδο τριών ετών.

Διευκρινίζεται ότι όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού *«Όταν το συνολικό ποσό ενίσχυσης που προβλέπεται βάσει ενός μέτρου ενίσχυσης υπερβαίνει το παραπάνω ανώτατο όριο, το εν λόγω ποσό ενίσχυσης δεν μπορεί να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού,* ***ούτε προς το μέρος που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο.*** *Στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του ευεργετήματος του παρόντος κανονισμού για το συγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης ούτε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης ούτε σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρονικό σημείο».*

Επίσης τονίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Κανονισμού **απαγορεύεται** η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας **με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες,** αν από τη σώρευση αυτή προκύπτει ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από αυτήν που καθορίζεται με βάση συγκεκριμένα δεδομένα εκάστης περίπτωσης σε κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποχρεούνται να δηλώσουν εγγράφως κάθε τυχόν υφιστάμενη σώρευση κρατικών ενισχύσεων με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες σύμφωνα με τα παραπάνω.

Η νομοθεσία η οποία λαμβάνεται υπόψη για την υλοποίηση της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» είναι ο Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267/Α'/03.12.07) *«Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013, όπως αυτός* τροποποιήθηκε με το Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 53/Α/31.3.2010) *«Αποκέντρωση, απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 και άλλες διατάξεις»*, η υπ' αριθ. 14053/ΕΥΣ/1749 (ΦΕΚ 540/Β'/27.03.08) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης (ΥΠΑΣΥΔ), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 43804/ΕΥΘΥ 2041 (ΦΕΚ 1957/Β/09.09.2009) και 28020/ΕΥΘΥ1212 (ΦΕΚ 1088/Β/19.07.2010), 5058/ΕΥΘΥ 138 (292 Β'/13-2-2013) αντίστοιχες αποφάσεις και ισχύει, η Υ.Α. 15903/14.08.08 (ΦΕΚ 1635/Β/14.08.2008) *«Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης»* που τροποποιήθηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 4312/2009 (ΦΕΚ 315/Β'/20.02.2009) όπως ισχύει, το Π.Δ. 186/2009 (ΦΕΚ 213/Α/07.10.09) *«Συγχώνευση των Υπουργείων Πολιτισμού και Τουρισμού»*, το Π.Δ. 15/2010 (ΦΕΚ 35/Α/01.03.2010) *«Σύσταση Γενικής Γραμματείας Τουρισμού στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού»*, το Π.Δ. 85/21-6-2012 (ΦΕΚ 141/Α/21-6-2012) «Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών» όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ 98/10-8-2012 (ΦΕΚ 160/Α/10.8.2012) «Τροποποίηση π.δ. 85/2012

«Ίδρυση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά και κατάργηση υπηρεσιών», το Π Δ 86/2012 (ΦΕΚ 141/Α/21-6-2012) περί «Διορισμό Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών», ο Ν. 3752/2009 *«Τροποποιήσεις Επενδυτικών Νόμων και άλλες διατάξεις»* (ΦΕΚ 40/Α/4.3.2009), η υπ' αριθ. ΕΥΤΟΠ/Δ.ΦVIIα/266/28.01.2011 (ΦΕΚ 240/Β/11.02.2011) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Πολιτισμού και Τουρισμού *«Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/67343/29.12.2000 (ΦΕΚ Β' 1620) με σκοπό την αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Πολιτισμού και την κατάργηση της υπ' αριθ. 15903/29.07.2008 (ΦΕΚ Β' 1635) Κ.Υ.Α. σύστασης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του πρώην Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 4312/18.02.2009 (ΦΕΚ Β' 315) απόφαση», η υπ. αριθμ.16446/23-11-2012 (ΦΕΚ Β 3109/2012) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Οικονομικών και Τουρισμού «Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού», η* υπ' αριθ. 7195/1445/0020/15.10.2010 (ΦΕΚ Β' 1690/2010) Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Πολιτισμού Τουρισμού για την Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για τις κατηγορίες Πράξεων «Πράσινος Τουρισμός» και «Εναλλακτικός Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του τομέα Τουρισμού και στον Ενδιάμεσο Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.) όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. πρωτ. 1052/181 Α1 /0020-Α10/14-2-13 (ΦΕΚ 352 Β/19-2-13) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού.

Επίσης, θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1828/2006 (Άρθρα 5-9) της Επιτροπής, τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του Γενικού Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1083/2006 της 11ης Ιουλίου 2006 καθώς και οι λοιπές απαιτήσεις του ίδιου Κανονισμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα ληφθεί ειδική μέριμνα για την ηλεκτρονική δημοσιοποίηση του καταλόγου των επενδυτικών σχεδίων που θα ενταχθούν στην Πράξη και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που θα χορηγηθεί σε αυτές.

Στον παρόντα Οδηγό έχουν ληφθεί υπόψη τα εξής:

- οι απαιτήσεις των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων:
    - του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Κ.Υ.Α. 125956/07.08.2007)

  - o του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2007-2013 (Κ.Υ.Α. 127718/12.10.2007)
  - o του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου 2007-2013 (Κ.Υ.Α. 127842/10.08.2007)
  - o του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης και Νήσων Αιγαίου 2007-2013 (Κ.Υ.Α. 127797/10.08.2007)
  - o του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013 (Κ.Υ.Α. 128350/22.08.2007)

- Οι διατάξεις που απορρέουν από την εφαρμογή του άρθρου 16 του Κανονισμού ΕΚ/1083/2006, σύμφωνα με τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποτρέψουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της ύπαρξης αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού κατά τα διάφορα στάδια υλοποίησης των Ταμείων και ειδικότερα της πρόσβασης σε αυτά.

Τα παρεχόμενα με το πρόγραμμα αυτό κίνητρα έχουν τη μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, εφόσον ολοκληρωθεί επιτυχώς το έργο, αφορά σε μη επιστρεπτέες επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

3. ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

3.1. ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Η Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού και τον ΕΦΕΠΑΕ. Οι δύο αυτοί φορείς θα λειτουργήσουν ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης.

Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού συστάθηκε με την *υπ. αριθμ.16446/23-11-2012 (ΦΕΚ Β 3109/2012) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, Οικονομικών και Τουρισμού*. Η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού ασκεί καθήκοντα δικαιούχου, καθώς και καθήκοντα ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης κατά την έννοια του άρθρου 4 του ν. 3614/2007 όπως ισχύει στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.), στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α.) και στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας, για πράξεις αρμοδιότητας του Τομέα Τουρισμού.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα – ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, η οποία συστάθηκε για την εκτέλεση του έργου «Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων του ΕΠΑΕ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3614/07 και με το Π.Δ. 98/96». Ο ΕΦΕΠΑΕ επελέγη ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του ΕΠΑΕ, μετά από διαγωνιστική διαδικασία, η οποία πραγματοποιήθηκε το 2008 από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 4γ του Ν. 3614/07 και με συγκεκριμένες αρμοδιότητες έργου προς εκτέλεση.

Στην υπ' αριθ. 7195/1445/0020/15.10.2010 (ΦΕΚ Β' 1690/2010) Κοινή Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Πολιτισμού Τουρισμού για την Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για τις κατηγορίες Πράξεων «Πράσινος Τουρισμός» και «Εναλλακτικός Τουρισμός» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα», όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. πρωτ. 1052/181Α1/0020-Α10/14-2-13 (ΦΕΚ 352 Β/19-2-13) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων και Τουρισμού, στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού, Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού και στον Ενδιάμεσο Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.), εξειδικεύεται ο ρόλος καθενός εκ των δύο ΕΦΔ.

3.2. ΟΡΓΑΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

3.2.1 Όργανα κατά τη διαδικασία αξιολόγησης

- **Ελεγκτές πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων**

Πριν από το στάδιο της αξιολόγησης, διενεργείται από στελέχη του ΕΦΕΠΑΕ ο έλεγχος των απαραίτητων δικαιολογητικών και των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής των υποβαλλόμενων προτάσεων.

- **Αξιολογητές**

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων προτάσεων διενεργούνται από αξιολογητές που προέρχονται από το Μητρώο Αξιολογητών του ΕΦΕΠΑΕ, το οποίο καταρτίζεται μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος και εγκρίνεται από την ΕΥΔ/ΕΠΑΕ. Σε όλες τις περιπτώσεις διασφαλίζεται ότι οι αξιολογητές δεν ταυτίζονται με κανένα δυνητικό δικαιούχο ή πάροχο συμβουλευτικής υπηρεσίας κανενός επενδυτικού σχεδίου που έχει υποβληθεί στην Πράξη.

- **Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης**

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας της Πράξης, δημιουργούνται μία ή περισσότερες πενταμελείς Επιτροπές Αξιολόγησης και Παρακολούθησης, οι οποίες ορίζονται με απόφαση

του Υπουργού Τουρισμού. Αναλυτικότερα στοιχεία για τη διαδικασία αξιολόγησης και τα όργανα που εμπλέκονται σε αυτή παρατίθενται στην παράγραφο 4.5.3.

3.2.2. Όργανα κατά τη διαδικασία υλοποίησης

- **Όργανα Ελέγχου**

Ο ΕΦΕΠΑΕ έχει την ευθύνη των πιστοποιήσεων και την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων. Οι αποφάσεις εκταμίευσης της δημόσιας χρηματοδότησης υπογράφονται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

- **Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης**

Η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης έχει την ευθύνη της παρακολούθησης των ενταγμένων έργων της Πράξης, καθώς και της συνολικής εποπτείας της Πράξης και της τήρησης των διατάξεων του παρόντος Οδηγού, καθώς και της υποβολής γνωμοδοτήσεων προς τον Υπουργό Τουρισμού, για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

Αναλυτικότερα στοιχεία για τη διαδικασία υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων παρατίθενται στην παράγραφο 6.1 του παρόντος Οδηγού.

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

4.1 ΣΤΑΔΙΑ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.

Τα στάδια της διαδικασίας μέχρι την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ένταξης των έργων στην Πράξη είναι τα παρακάτω:

- Προδημοσίευση της Πράξης.
- Δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στην Πράξη.
- Ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων (έντυπο υποβολής) και φυσική υποβολή φακέλων υποψηφιότητας
- Εξέταση, αξιολόγηση και βαθμολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα Οδηγό.
- Ένταξη των προτάσεων που θα επιλεγούν σύμφωνα με τους διατιθέμενους πόρους ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- Ηλεκτρονική δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.
- Αποστολή των αποφάσεων και αποτελεσμάτων αξιολόγησης στους υποψηφίους.

4.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Δικαιούχοι των ενισχύσεων μπορούν να είναι:
Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Κοινωνία Αστικού Δικαίου, καθώς και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) που εκμεταλλεύονται τουριστικά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Εξαιρούνται και δεν έχουν δικαίωμα υποβολής επενδυτικής πρότασης οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους.

Στην Πράξη μπορούν να υποβάλουν από **μια (1) πρόταση** υφιστάμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελλαδικό χώρο[3].

Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση θεωρούνται οι τουριστικές μονάδες για τις οποίες συντρέχουν **σωρευτικά** οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1) Η επιχείρηση δραστηριοποιείται ως τουριστικό κατάλυμα.

Δικαίωμα συμμετοχής στην Πράξη έχουν **μόνο τα παρακάτω** κύρια και μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που λειτουργούν νόμιμα (με Ειδικό Σήμα Λειτουργίας) στην ελληνική επικράτεια ανεξαρτήτως κατηγορίας:

- Ξενοδοχεία κλασικού τύπου.
- Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων.
- Ξενοδοχεία μικτού τύπου (κλασικού τύπου και επιπλωμένων διαμερισμάτων).
- Ξενοδοχειακές μονάδες και λοιπές τουριστικές μονάδες που λειτουργούν σε παραδοσιακά ή διατηρητέα κτίρια.
- Επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων δωματίων, ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων και μικτής μορφής ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων.
- Τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες
- Τουριστικές επαύλεις.
- Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (κάμπινγκ).

και υπάγονται στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που περιλαμβάνονται στον ακόλουθο Πίνακα.

[3] Με έναρξη δραστηριότητας πριν την 01.01.2009.

Πίνακας 2: Κ.Α.Δ. Επιλέξιμων δραστηριοτήτων

Κ.Α.Δ. - 2008	
Κωδικός **Αριθμός Δραστηριότητας: 55**	**Περιγραφή: Καταλύματα**
55.1 (όλες οι υποκατηγορίες)	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα.
55.2 (όλες οι υποκατηγορίες εξαιρουμένης της 55.20.19)	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής.
55.30.11	Υπηρεσίες κατασκήνωσης (κάμπινγκ).

Για τον έλεγχο κάλυψης του παρόντος κριτηρίου εξετάζονται οι Κ.Α.Δ. βάσει της Βεβαίωσης Έναρξης Δραστηριότητας και οι μεταβολές τους από την 1η Ιανουαρίου 2009.[4]

Τα παραπάνω ορίζονται βάσει του εξής νομοθετικού πλαισίου:

- Ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118/Α/19.7.1993) «Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
- Ν.4070/2012 (ΦΕΚ’ 82/Α) «*Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις.»,* όπως ισχύει
- Προεδρικό Διάταγμα 33/1979 (ΦΕΚ 10/Α’) «Περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων», όπως ισχύει.
- Προεδρικό Διάταγμα 392/1976 (ΦΕΚ 199/Α’) «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας χώρων οργανωμένης κατασκηνώσεως (κάμπινγκ) και άλλων τινών διατάξεων», όπως ισχύει.
- Το άρθρο 34 του Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230/Α/24.10.2006) «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
- Το άρθρο 1 του Ν. 3766/2009 (Φ.Ε.Κ. 102/Α’/01.07.2009) «Λειτουργική τακτοποίηση και λοιπές διατάξεις»
- Προεδρικό διάταγμα 43/2002 (ΦΕΚ Α΄ 43) «Κατάταξη ξενοδοχειακών καταλυμάτων σε κατηγορίες με σύστημα αστέρων και τεχνικές προδιαγραφές αυτών», όπως ισχύει.
- Προεδρικό διάταγμα 337/2000 (ΦΕΚ 281/Α) «Κατάταξη των ενοικιαζομένων δωματίων και ενοικιαζομένων επιπλωμένων διαμερισμάτων σε κατηγορίες με το σύστημα κλειδιών», όπως ισχύει
- Την υπ. αριθμ. 530992/1987 (ΦΕΚ 557/Β) απόφαση Γενικού Γραμματέα ΕΟΤ «Τεχνικές Προδιαγραφές τουριστικών εγκαταστάσεων», όπως ισχύει.
- Την υγειονομική διάταξη Υ1γ/Γ.Π/οικ. 96967/8-10-2012 (ΦΕΚ Β’ 2718) για τη λειτουργία καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός τουριστικού καταλύματος όπως ισχύει.

[4] Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (Κ.Α.Δ. 2008), Υ.Α. 1100330/1954/ΔΜ (ΦΕΚ 2149/Β/2008), όπως ισχύει -παρατίθεται στο Παράρτημα 2 του Οδηγού.

Διευκρινίζεται ότι οι ενέργειες που προβλέπονται στην ενότητα 4.3.1 του παρόντος οδηγού, είναι επιλέξιμες και για τις εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών εστίασης (εστιατορίων και μπαρ) εντός της τουριστικής μονάδας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις λειτουργούν νόμιμα σύμφωνα με την παράγραφο 2 κατωτέρω, έχουν το ίδιο Α.Φ.Μ. με την αιτούσα επιχείρηση και δεν τελούν υπό καθεστώς σύμβασης μίσθωσης ή παραχώρησης.

2) Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα, διατηρώντας σε ισχύ όλες τις προβλεπόμενες από το νόμο άδειες λειτουργίας.

Η επιχείρηση θα πρέπει να προσκομίσει το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, όπως ορίζεται με το άρθρο 34 του Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230/Α') «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει, από την αρμόδια δημόσια υπηρεσία (Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Ε.Ο.Τ.)[5], καθώς και τις λοιπές προβλεπόμενες άδειες εν ισχύ που απαιτούνται (π.χ. καταστημάτων και εγκαταστάσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής κ.λπ.).

3) Η επιχείρηση είναι υφιστάμενη με ημερομηνία Έναρξης Δραστηριότητας πριν την 01.01.2009.

Για τον έλεγχο κάλυψης της παρούσας προϋπόθεσης εξετάζεται η ημερομηνία Έναρξης της επιλέξιμης Δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας Δ.Ο.Υ.

Η περίπτωση αυτή δεν αποκλείει εκείνες τις επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν από μεταβίβαση, απορρόφηση, συγχώνευση ή τυχόν μετατροπές τους, ακόμα και στην περίπτωση που οι ενέργειες αυτές έλαβαν χώρα μετά την 01.01.2009 (αρκεί η επιλέξιμη δραστηριότητα να καταγράφεται ήδη πριν από την 01.01.2009). Για τον έλεγχο των παραπάνω ενεργειών είναι απαραίτητη η προσκόμιση στοιχείων και δικαιολογητικών που αποδεικνύουν, κατά περίπτωση, τη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης. Ενδεικτικά αναφέρονται, ιδιωτικά έγγραφα, τροποποιήσεις καταστατικών, αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων, συμβολαιογραφικές πράξεις, εγγραφές στο βιβλίο μετόχων, αποδεικτικά καταβολής φόρου κ.λπ.

---

[5] Τα τουριστικά καταλύματα που έχουν υποβάλει την προβλεπόμενη Αίτηση Λειτουργικής Τακτοποίησης. σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3766/2009 (Φ.Ε.Κ. 102/Α'/01.07.2009) «Λειτουργική τακτοποίηση και λοιπές διατάξεις» μπορούν να αποτελούν επιλέξιμες επιχειρήσεις αρκεί είτε να τους έχει χορηγηθεί το νέο Ε.Σ.Λ. με το σύνολο της δυναμικότητας είτε να έχουν υποβάλει σχετική αίτηση. Στη δεύτερη περίπτωση πρέπει να προσκομίζουν φωτοτυπία της Αίτησης Λειτουργικής Τακτοποίησης που έχουν υποβάλλει στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Ε.Ο.Τ. Κατά τη λήξη της επένδυσης και προκειμένου να ολοκληρωθεί το οικονομικό αντικείμενο του σχεδίου είναι απαραίτητο να τους έχει χορηγηθεί το νέο Ε.Σ.Λ.

4) Η Επιχείρηση δεν έχει λάβει κατά την τελευταία τριετία επιχορηγήσεις από προγράμματα και δράσεις κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτουν στον κανόνα De Minimis οι οποίες αθροιστικά μαζί με την αιτούμενη επιχορήγηση υπερβαίνουν τα 200.000 ευρώ.

Η επιχείρηση θα δηλώνει στο έντυπο υποβολής, καθώς και στην υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 4.4.2, σημείο xi (Β) του παρόντος Οδηγού, τα προγράμματα που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται βάσει του Κανονισμού Ε.Ε. 1998/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, στα οποία η επιχείρηση, καθώς και οι συνδεδεμένες ή οι συνεργαζόμενες[6] με αυτήν επιχειρήσεις, έχουν λάβει κρατική ενίσχυση (επιχορήγηση) κατά την τελευταία τριετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης.

Για τις απαιτήσεις ελέγχου της παρούσας προϋπόθεσης τήρησης του κανόνα de minimis, δηλαδή μη υπέρβασης των σχετικών ορίων, συνυπολογίζεται στη σώρευση ενισχύσεων και η εγγύηση και επιδότηση δανείου από το Ε.Τ.Ε.Α.Ν (πρώην ΤΕΜΠΜΕ), βάσει του Κανονισμού Ε.Ε. 1998/2006 της Επιτροπής.

Διευκρινίζεται ότι όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού 1998/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας *«Όταν το συνολικό ποσό ενίσχυσης που προβλέπεται βάσει ενός μέτρου ενίσχυσης υπερβαίνει το παραπάνω ανώτατο όριο, το εν λόγω ποσό ενίσχυσης δεν μπορεί να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού, ούτε προς το μέρος που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του ευεργετήματος του παρόντος κανονισμού για το συγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης ούτε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης ούτε σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρονικό σημείο».*

5) Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες αν από τη σώρευση με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας προκύπτει ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από αυτήν που καθορίζεται με βάση συγκεκριμένα δεδομένα εκάστης περίπτωσης σε Κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Η επιχείρηση θα δηλώνει στο έντυπο υποβολής, καθώς και στην υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 4.4.2, σημείο xi (Β) του παρόντος Οδηγού, τα προγράμματα που υλοποιήθηκαν ή υλοποιούνται βάσει άλλων καθεστώτων ενίσχυσης, στα οποία η επιχείρηση, καθώς και οι

[6] Εφόσον αυτές συγκεντρώνουν ένα ή περισσότερα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στα σημεία 9-23 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα Δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) Αριθμ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων ΕΕ C 95,16.04.2008)

επιχειρήσεις με τις οποίες αποτελεί ενιαία οικονομική μονάδα όπως οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με αυτήν επιχειρήσεις, έχουν λάβει κρατική ενίσχυση κατά την τελευταία τριετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης.

Προκειμένου να ελεγχθούν οι προϋποθέσεις συμμετοχής (4) και (5) , η αιτούσα την επιχορήγηση επιχείρηση υποχρεούται να δηλώσει επιπρόσθετα:

Α. Με ποιες άλλες επιχειρήσεις λειτουργεί ως «**ενιαία οικονομική μονάδα».** Κριτήρια τα οποία συνηγορούν στον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως «**ενιαίας οικονομικής μονάδας»** αποτελούν ενδεικτικά[7]**:**

i. Η ύπαρξη μιας νομικής προσωπικότητας.
ii. Η ύπαρξη μόνιμης και ενιαίας οικονομικής διαχείρισης και στρατηγικής.
iii. Η υιοθέτηση της δομής μιας εταιρείας εισηγμένης σε δύο χρηματιστήρια.
iv. Η εσωτερική αντιστάθμιση κερδών και ζημιών ή η διανομή των εσόδων μεταξύ των διαφόρων επιχειρήσεων του ομίλου.
v. Η από κοινού ευθύνη των επιχειρήσεων ή η κατανομή των εξωτερικών κινδύνων μεταξύ τους.
vi. Οι αμοιβαίες συμμετοχές στο κεφάλαιο μεταξύ των επιχειρήσεων που αποτελούν την οικονομική μονάδα.
vii. Η σχέση της αιτούσας με άλλες επιχειρήσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με αυτήν.[8]

Τα προαναφερθέντα στοιχεία, τόσο μεμονωμένα, όσο και συνδυαστικά θα κριθούν μαζί με όλες τις σχετικές πραγματικές και νομικές συνθήκες, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ή μη του ενιαίου οικονομικού χαρακτήρα των εξεταζόμενων επιχειρήσεων.

Β. Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα, έχουν λάβει κατά την τελευταία τριετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης, βάσει καθεστώτος που εμπίπτει στον κανόνα De Minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή βάσει οιουδήποτε άλλου καθεστώτος ενίσχυσης για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Διευκρινίζεται ότι η δήλωση των ανωτέρω αφορά αποκλειστικά και μόνο στις απαιτήσεις ελέγχου της σώρευσης των αιτούμενων ενισχύσεων και δεν συνδέεται με τη διάκριση μεταξύ μεσαίων, μικρομεσαίων και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

---

[7] Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την έννοια της ενιαίας οικονομικής μονάδας βλ. Παράρτημα 3 *«Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων»* (Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. C95 της 16.04.2008) και ιδιαίτερα την παράγραφο Β.Ι.

[8] Ο ορισμός των συνεργαζόμενων και συνδεδεμένων επιχειρήσεων παρατίθεται στο Παράρτημα 5 .

6) Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική

Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στο Παράρτημα 4 «Απόσπασμα των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης (2004/C/244/02)», κατά την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης.

7) Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης, μέρους ή όλου, χορηγηθείσας ενίσχυσης

Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης, μέρους ή όλου, χορηγηθείσας ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του καθεστώτος ενίσχυσης στο πλαίσιο του οποίου αυτή χορηγήθηκε καθώς και του χρόνου χορήγησης αυτής.

8) Η επιχείρηση έχει υποβάλει μία (1) μόνο πρόταση έργου για κάθε Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και έχει καταθέσει το σύνολο των δικαιολογητικών που αναλύονται στην παράγραφο 4.4.2 του παρόντος Οδηγού.

Σε περίπτωση υποβολής από τον ίδιο φορέα (επιχείρηση), περισσότερων της μιας προτάσεων στο πλαίσιο της Πράξης, απορρίπτονται όλες και αποκλείεται η εκ νέου δυνατότητα υποβολής πρότασης. Σε περίπτωση που στον ίδιο Αριθμό Φορολογικού Μητρώου αντιστοιχούν περισσότερα του ενός καταλύματα με τα ανάλογα Ειδικά Σήματα Λειτουργίας, τότε ο ενδιαφερόμενος επενδυτής δύναται να υποβάλλει περισσότερα του ενός επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε επενδυτικό σχέδιο αντιστοιχεί σε ένα Ειδικό Σήμα Λειτουργίας καθώς και ότι αθροιστικά δε σχηματίζεται σώρευση σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε. 1998/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

9) Το ύψος του προϋπολογισμού του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν πρέπει να υπερβαίνει τον κύκλο εργασιών / ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης κατά το οικονομικό έτος 2009.

Τα ανωτέρω προκύπτουν από νόμιμα αποδεικτικά του έτους 2009. Για τις επιχειρήσεις που κατά την περίοδο αυτή δεν υποχρεούνταν στην τήρηση λογιστικών βιβλίων, τα ακαθάριστα έσοδα προκύπτουν από την αναγωγή του δηλωθέντος εισοδήματος που αντιστοιχεί στα τεκμαρτά εισοδήματα χωρίς παιδιά, όπως προκύπτει από την απόφαση [9]ΠΟΛ. 1146/30.11.09

[9] Η απόφαση ΠΟΛ 1146/30.11.09 παρατίθεται στο Παράρτημα 6.

που αφορούν στη χρήση του 2009. Η αναγωγή γίνεται με τη διαίρεση των δηλωθέντων εισοδημάτων για το έτος 2009 με το συντελεστή 0,32.

Σε περίπτωση που κάτω από τον ίδιο Αριθμό Φορολογικού Μητρώου αντιστοιχούν περισσότερα του ενός καταλύματα με τα ανάλογα Ειδικά Σήματα Λειτουργίας, τότε ο ενδιαφερόμενος επενδυτής δύναται να υποβάλλει περισσότερα του ενός επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο του παρόντος Οδηγού, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε επενδυτικό σχέδιο αντιστοιχεί σε ένα Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, καθώς και ότι το ύψος των προϋπολογισμών των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον ετήσιο κύκλο εργασιών / ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης κατά το έτος 2009.

4.3. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Κάθε επιχείρηση που είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τους όρους της παραγράφου 4.2 και επιθυμεί να συμμετάσχει στην Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» έχει δικαίωμα, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4.2, σημεία (8) και (9) ανωτέρω, να υποβάλει, να της εγκριθεί και να υλοποιήσει **ένα (1) μόνο επενδυτικό σχέδιο**.

4.3.1. Επιλεξιμότητα ενεργειών

Κάθε επιχείρηση που θα συμμετάσχει στην Πράξη «Πράσινος Τουρισμός» μπορεί να υποβάλει επενδυτική πρόταση σύμφωνα με το κατωτέρω πλαίσιο επιλέξιμων ενεργειών. Οι επιλέξιμες ενέργειες που περιλαμβάνονται σε κάθε κατηγορία είναι **ενδεικτικές**.

Κατηγορία 1: Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας.

1.1. <u>Ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού κελύφους, με ενδεικτικές ενέργειες:</u>

1.1.1. Προσθήκη θερμομόνωσης.

1.1.2. Τοποθέτηση νέων κουφωμάτων & υαλοστασίων (υαλοπινάκων και πλαισίων) με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση.

1.1.3. Φύτευση στεγών.

1.1.4. Εγκατάσταση εξωτερικών σκιάστρων.

1.1.5. Φυσικός / νυχτερινός αερισμός.

1.1.6. Εγκατάσταση / ενσωμάτωση παθητικών ηλιακών συστημάτων.

1.2. <u>Επεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις Η/Μ εγκαταστάσεις του κτηρίου και στις λοιπές εγκαταστάσεις, με ενδεικτικές ενέργειες:</u>

1.2.1. Αντικατάσταση παλαιών καυστήρων και λεβήτων με νέους υψηλής απόδοσης.

1.2.2. Υποκατάσταση πετρελαίου με φυσικό αέριο ή LPG.

1.2.3. Ανάκτηση θερμότητας (από καυσαέρια λεβήτων, απορριπτόμενο αέρα μονάδων διαχείρισης αέρα, συμπυκνωτή του ψύκτη κ.λπ.)

1.2.4. Εγκατάσταση θερμοστατικών βαλβίδων στα θερμαντικά σώματα

1.2.5. Μόνωση κεντρικής στήλης θέρμανσης καθώς και σωληνώσεων και δεξαμενών

1.2.6. Εγκατάσταση θερμοστατών στα δωμάτια

1.2.7. Αντικατάσταση αυτόνομων συστημάτων κλιματισμού με κεντρικό σύστημα

1.2.8. Αντικατάσταση αερόψυκτων ψυκτών με υδρόψυκτους

1.2.9. Τεχνολογίες μεταβλητών στροφών (inverters) για αντλίες και ανεμιστήρες

1.2.10. Μηχανικός αερισμός (free cooling).

1.2.11. Υβριδικός αερισμός με ανεμιστήρες οροφής.

1.2.12. Αντικατάσταση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών με συσκευές ενεργειακής κλάσης Α.

1.2.13. Εγκατάσταση ανεμιστήρων οροφής

1.2.14. Αυτόματο σύστημα διακοπής ηλεκτρισμού μέσω κάρτας πρόσβασης για κάθε δωμάτιο (key card για έλεγχο φωτισμού και κλιματισμού/θέρμανσης).

1.2.15. Εγκατάσταση, για ιδία χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων μέσω εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό (αβαθής γεωθερμία) σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207/Α/29.08.2003). Ο εποχιακός βαθμός απόδοσης (SPF) των αντλιών θερμότητας πρέπει να είναι μεγαλύτερος από 3,3. Η κάλυψη της απαίτησης αυτής πρέπει να τεκμηριώνεται σαφώς στο έντυπο υποβολής.

1.3. <u>Αναβάθμιση του συστήματος φυσικού/τεχνητού φωτισμού, με ενδεικτικές ενέργειες:</u>

1.3.1. Αναβάθμιση συστημάτων τεχνητού φωτισμού.

1.3.1.1. Εγκατάσταση λαμπτήρων χαμηλής κατανάλωσης.

1.3.1.2. Χρήση ροοστατών στα φωτιστικά.

1.3.1.3. Συστήματα ελέγχου φωτισμού (π.χ. αισθητήρες κίνησης και φωτεινότητας)

1.3.2. Εγκατάσταση συστημάτων σύζευξης φυσικού-τεχνητού φωτισμού.

1.4. <u>Υποκατάσταση ηλεκτρικής ενέργειας ή άλλων συμβατικών καυσίμων με φυσικό αέριο ή υγραέριο.</u>

1.5. Εγκατάσταση συστήματος συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με σκοπό την κάλυψη ιδίων αναγκών - καθεστώς αυτοπαραγωγού - σύμφωνα με το Ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129/Α/27.06.2006) και το Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85/Α/04.06.2010), όπως ισχύουν.

1.6 Αξιοποίηση ΑΠΕ για παραγωγή θερμότητας/ψύξης ή ηλεκτρισμού, με ενδεικτικές ενέργειες:

1.6.1 Εγκατάσταση κεντρικού ηλιακού συστήματος ή ηλιακού θερμοσίφωνα για κάλυψη ιδίων αναγκών. Οι ηλιακοί συλλέκτες των κεντρικών συστημάτων πρέπει να διαθέτουν πιστοποιητικό, από διαπιστευμένο εργαστήριο, για το στιγμιαίο βαθμό απόδοσής τους.

1.6.2 Εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό την κάλυψη ιδίων αναγκών - καθεστώς αυτοπαραγωγού ή αυτόνομου παραγωγού- σύμφωνα με το Ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129/Α/27.06.2006) και το Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85/Α/04.06.2010), όπως ισχύουν. Προϋπόθεση και όρος για την ένταξη φωτοβολταϊκού συστήματος στην παρούσα Πράξη, είναι η μη ένταξη των υποψηφίων στο «Ειδικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Φωτοβολταϊκών Συστημάτων σε κτιριακές εγκαταστάσεις και ιδίως σε δώματα και στέγες κτιρίων» (ΦΕΚ Β' 1079/4.06.2009). Ειδικότερα για τις νησιωτικές περιοχές της χώρας η μέγιστη επιτρεπόμενη αιτούμενη ισχύς δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 kW.

1.6.3 Εγκατάσταση συνδυασμένων συστημάτων θέρμανσης ή/και ψύξης με αξιοποίηση ηλιακών συστημάτων και βιομάζας για κάλυψη ιδίων αναγκών.

1.6.4 Εγκατάσταση συστήματος καύσης βιομάζας για κάλυψη των θερμικών αναγκών.

Στις επιλέξιμες ενέργειες της κατηγορίας 1.6 συμπεριλαμβάνεται και η επέκταση (όχι αντικατάσταση) υφιστάμενων συστημάτων ΑΠΕ με σκοπό την περαιτέρω κάλυψη ιδίων αναγκών της επιχείρησης

1.7 Εγκατάσταση συστήματος ενεργειακής διαχείρισης (BEMS).

Η ενέργεια αυτή αποτελεί συμπληρωματική και όχι μεμονωμένη παρέμβαση και πρέπει οπωσδήποτε να συνδυάζεται με άλλες παρεμβάσεις.

Οι επιλέξιμες ενέργειες πρέπει να αφορούν σε ώριμες τεχνολογίες αποδεδειγμένης ενεργειακής αποδοτικότητας. Δεν είναι επιλέξιμα έργα που αφορούν σε τεχνολογίες που βρίσκονται σε στάδιο έρευνας και ανάπτυξης ή έχουν επιδεικτικό χαρακτήρα. Ο εξοπλισμός και τα υλικά θα πρέπει να καλύπτουν τις προδιαγραφές, όπου αυτές προβλέπονται, που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΦΕΚ 407/Β/09.04.2010).

Κατηγορία 2: Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος.

Οι ενέργειες που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία είναι ενδεικτικά οι εξής:

Εγκατάσταση μηχανισμών εξοικονόμησης νερού σε λουτρά και αποχωρητήρια (καζανάκια διπλής ροής νερού ή συσκευές μετατοπίσεως νερού).
Εγκατάσταση ντους χαμηλής ροής και βρυσών περιορισμένης ροής με ή χωρίς αισθητήρες.
Σύστημα ανίχνευσης κι ελέγχου διαρροών νερού.
«Έξυπνο σύστημα» ποτίσματος.
Αφαλάτωση θαλασσινού/υφάλμυρου νερού.
Φύτευση περιβάλλοντος χώρου ή/και στεγών με είδη προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες.
Συγκέντρωση ομβρίων υδάτων για συγκεκριμένες χρήσεις (πχ. πότισμα).
Ανακυκλοφορία, καθαρισμός νερού πισίνας με την εφαρμογή τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον που θα είναι σύμφωνες με την ισχύουσα νομοθεσία για τις δημόσιες πισίνες.

Επισημαίνεται ότι η **αφαλάτωση νερού θα πρέπει να γίνεται με τη χρήση μονάδων αξιοποίησης Α.Π.Ε.** για την παραγωγή θερμότητας ή ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περίπτωση χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., είναι επιλέξιμη ενέργεια, είτε η εγκατάσταση και λειτουργία αυτόνομου συστήματος Α.Π.Ε., είτε η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ για κάλυψη, τουλάχιστον, των ιδίων αναγκών της μονάδας αφαλάτωσης (καθεστώς αυτοπαραγωγού)».

Κατηγορία 3: Διαχείριση απορριμμάτων (στερεά και υγρά απόβλητα). Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Υιοθέτηση πολιτικής διαχείρισης και προμηθειών.
- Ανακύκλωση ή ανάκτηση οργανικών ουσιών.
- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικά/ενεργειακά φιλικών τεχνολογιών και μηχανολογικού εξοπλισμού.

Οι ενέργειες αυτές είναι ενδεικτικά οι εξής:

Διαχωρισμός απορριμμάτων ανά κατηγορία.
Εξασφάλιση δυνατότητας διαχωρισμού απορριμμάτων από τους επισκέπτες.
Τοπικός βιολογικός καθαρισμός.
Κομποστοποίηση σε αποφάγια και απορρίμματα κήπου και χρήση τους.

Ανακύκλωση μαγειρικού λαδιού.
Ανακύκλωση χαρτιού / γυαλιού.
Επεξεργασία νερών για χρήση σε πότισμα και καθαριότητα εξωτερικών χώρων.

Κατηγορία 4: Ανάπτυξη πράσινων πολιτικών και διαδικασιών και ενσωμάτωση προτύπων.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ενδεικτικά τις παρακάτω ενέργειες:

Ανάπτυξη Συστήματος Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου EMAS / Easy EMAS.
Εφαρμογή του Κοινοτικού Συστήματος Απονομής Οικολογικού Σήματος (ECOLABEL).
Ανάπτυξη Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά το πρότυπο ISO 14001.
Άλλο σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι ενέργειες της **κατηγορίας 4** έχουν ειδικό βάρος αφού εξειδικεύουν τον απώτερο στόχο της Πράξης «Πράσινος Τουρισμός» δίνοντας επιπλέον κίνητρα για την απόκτηση πιστοποίησης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (βλέπε κριτήρια αξιολόγησης).

Κατηγορία 5: Ενημέρωση και προβολή.

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει ενδεικτικά τις παρακάτω ενέργειες:

Παραγωγή εντύπων και φυλλαδίων σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.
Παραγωγή ενημερωτικού υλικού σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές σε προσβάσιμες μορφές (έντυπα μεγάλων χαρακτήρων, εκτυπώσεις Braille, έντυπα easy to read κλπ).
Επέκταση υφιστάμενων ιστοσελίδων και παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού σχετικών με τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.
Ενέργειες ενημέρωσης των πελατών για τις πράσινες ενέργειες και πολιτικές της επιχείρησης.

4.3.2. Επιλεξιμότητα δαπανών

Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται στην παρούσα ενότητα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (EL L 379/28.12.2006) που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), και αναφέρονται αποκλειστικά σε πάγια και άϋλα στοιχεία επένδυσης καθώς και σε παροχή συμβουλών και άλλες υπηρεσίες και δραστηριότητες που εξυπηρετούν αποκλειστικά τις επιλέξιμες ενέργειες.

Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης της Πράξης (ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

Τα μέγιστα ποσοστά δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 3: Κατανομή προϋπολογισμού

Α/Α	**Κατηγορία Δαπάνης**	**Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό στον προϋπολογισμό του έργου**
1	Προμήθεια μηχανημάτων, ειδικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.	0%-100%
2	Κτιριακά – διαμόρφωση χώρων ειδικές και βοηθητικές εγκαταστάσεις.	0%-100%
3	Πιστοποίηση, επαλήθευση, επικύρωση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης κλπ.	0%-15%
4	Αμοιβές συμβούλων (παρακολούθηση και συμβουλευτική υποστήριξη κ.λπ.).	0%-6%
5	Ενημέρωση και προβολή.	0%-5%

Τα ανωτέρω ποσοστά ισχύουν κατά την υποβολή του έργου ενώ κατά την ολοκλήρωση του έργου, ως υποχρέωση θεωρείται το εγκεκριμένο ποσό.

Διευκρινίζεται ότι τα ποσοστά που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα για τις κατηγορίες δαπανών **1-5** είναι **τα μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά**.

Αναλυτικότερα οι δαπάνες αυτές αφορούν στα εξής:

Α/Α Δαπάνης 1: Προμήθεια μηχανημάτων, ειδικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού.

Ο εξοπλισμός κάθε μορφής για να είναι επιλέξιμος πρέπει οπωσδήποτε να είναι καινούριος. Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται:

- Το κόστος αγοράς καινούριων μηχανημάτων, ειδικών εγκαταστάσεων και υλικών, ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για την υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών που αναφέρονται στην παράγραφο 4.3.1.
- Το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού και εκπαίδευσης του προσωπικού στη χρήση του εξοπλισμού όπου τεκμηριωμένα απαιτείται.

- Το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και λειτουργία του.

Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών, τα δελτία αποστολής και βεβαιώσεις του κατασκευαστή/προμηθευτή του εξοπλισμού που να αποδεικνύει ότι είναι καινούριος. Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία του προμηθευτή, να περιγράφεται αναλυτικά ο εξοπλισμός, το είδος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάστασή του.

Α/Α Δαπάνης 2: Κτιριακά – διαμόρφωση χώρων - ειδικές και βοηθητικές εγκαταστάσεις.
Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν όλες τις μεταβολές στα κτίρια και τους χώρους που προϋποθέτει η υλοποίηση των επιλέξιμων ενεργειών οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις ενεργειακές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις. Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνονται:

- Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού κελύφους.
- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών και βοηθητικών τους εγκαταστάσεων, με την προϋπόθεση ότι αυτές θα χρησιμοποιηθούν για τη στέγαση του νέου εξοπλισμού.
- Υποδομή μηχανολογικού εξοπλισμού βιολογικού καθαρισμού (χωματουργικά, οπλισμένο σκυρόδερμα κ.λπ.)
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου για τις ανάγκες υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Σημειώνεται ότι στις δαπάνες αυτές εντάσσονται και οι δαπάνες αποκατάστασης για τις επιλέξιμες ενέργειες της κατηγορίας 1.1 (παρ. 4.3.1).

Επισημαίνεται ότι στις κατηγορίες δαπανών 1 και 2 μπορούν να ενταχθούν δαπάνες **μέχρι του ποσού των €15.000,00** που στοχεύουν στη διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (πρώην ΥΠΕΧΩΔΕ) (http://www.minenv.gr/1/16/162/16203/g1620300.html) και αφορούν σε αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις κτιριακών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου καθώς και δαπάνες εξοπλισμού. Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών, η άδεια οικοδομής (εναλλακτικά η άδεια εργασιών μικρής κλίμακας), οι συμβάσεις έργων εκτέλεσης από τους κατά νόμο απαιτούμενους μελετητές και επιβλέποντες μηχανικούς, η αναλυτική καταγραφή έργου, ο

αναλυτικός προϋπολογισμός, τα σχέδια των προτεινόμενων εγκαταστάσεων (κάτοψη, τομές, όψεις τοπογραφικά), η βεβαίωση της συγκεκριμένης εκτέλεσης έργου από τους κατά νόμο επιβλέποντες μηχανικούς κ.λπ.

Α/Α Δαπάνης 3: Δαπάνες πιστοποίησης, επαλήθευσης, επικύρωσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι δαπάνες αυτές αφορούν στη μελέτη, στην πιστοποίηση που επικυρώνει την υιοθέτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης και την απόκτηση οικολογικού σήματος λειτουργίας της τουριστικής μονάδας (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων αγοράς του προτύπου) και περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα που προκύπτουν για την πιστοποίηση της ενσωμάτωσης των προτύπων καθώς και στη σύνταξη εγχειριδίων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Απαραίτητο παραστατικό για τη δαπάνη αυτή θεωρείται το αντίστοιχο πιστοποιητικό από διαπιστευμένο φορέα από το ΕΣΥΔ,, καθώς και τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών εγκατάστασης και πιστοποίησης των συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.
Σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν καταλήξει σε πιστοποίηση (απόκτηση του σχετικού πιστοποιητικού) οι εν λόγω δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για ανανέωση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Α/Α Δαπάνης 4: Αμοιβές συμβούλων και άλλες υπηρεσίες
Είναι επιλέξιμες δαπάνες για υπηρεσίες παρεχόμενες από **εξωτερικούς, ανεξάρτητους προς την επιχείρηση, συμβούλους**[10] που συνδέονται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης και μόνο στην περίπτωση που οι υπηρεσίες που παρέχουν, αφενός δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, αφετέρου δεν συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, (π.χ. συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές νομικές υπηρεσίες ή διαφήμιση, μελέτες διαφημιστικού χαρακτήρα με περιεχόμενο όπως μελέτες δημιουργίας διαφημιστικών spot, διαφημιστικών εντύπων, λογοτύπων κ.λπ.). Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβούλων αναφέρονται σε:

- Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου.
- Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής (εξαιρουμένων των μελετών ενσωμάτωσης προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης και της Έκθεσης - καταγραφής), σχετικών με το επενδυτικό σχέδιο και τους σκοπούς της πράξης.
- Έκθεση-καταγραφή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων, της τυχόν αγοραζόμενης ή πωλούμενης θερμικής ενέργειας, του δυναμικού ΑΠΕ της κατανάλωσης νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης) και του όγκου απορριμμάτων του έτους 2009.

[10] Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους.

- Προετοιμασία έκδοσης αδειών που διασυνδέονται άμεσα με τις ανάγκες υλοποίησης της επένδυσης όπου αυτό απαιτείται.
- Συμβουλευτική υποστήριξη σε έρευνες αγορών σχετικών με το επενδυτικό σχέδιο (προμήθεια εξοπλισμού κ.λπ.).

Απαραίτητα παραστατικά για τις δαπάνες αυτές θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών των συμβούλων, των μηχανικών κ.λπ. προς τις επιχειρήσεις, καθώς και τα ιδιωτικά συμφωνητικά συνεργασίας του φορέα της επένδυσης με τον/τους συμβούλους, τους μηχανικούς κ.λπ.

Ανεξάρτητα του ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού οι δαπάνες συμβούλων για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης και διοίκησης του έργου δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις € 4.000.

Α/Α Δαπάνης 5: Ενημέρωση και προβολή

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται ενέργειες προβολής και επικοινωνίας της υιοθέτησης πράσινης πολιτικής ή της πιστοποίησης μέσα από οποιοδήποτε κανάλι επικοινωνίας επιλέξει η επιχείρηση (αναβάθμιση - επέκταση ιστοσελίδων, ενημερωτικά έντυπα σε σχέση με τις υιοθετούμενες πράσινες πολιτικές της επιχείρησης, την περιβαλλοντική διαχείριση, η παραγωγή ενημερωτικού υλικού σε προσβάσιμες μορφές όπως έντυπα μεγάλων χαρακτήρων, εκτυπώσεις Braille, έντυπα easy to read κ.λπ.).

Απαραίτητα παραστατικά για τις δαπάνες αυτές θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή οι αποδείξεις παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, το ενημερωτικό υλικό (φυλλάδια, κ.λπ.).

Διευκρινίζεται ότι οποιεσδήποτε παρεμβάσεις σε κτήρια, χώρους, εγκαταστάσεις για τους σκοπούς του επενδυτικού σχεδίου απαιτούν αλλαγή των εγκεκριμένων, βάσει του Ε.Σ.Λ. της τουριστικής μονάδας σχεδίων, θα πρέπει να έχουν εγκριθεί **από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού** και να προσκομιστούν με την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου και την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης. Το ίδιο ισχύει και για κάθε άλλη άδεια που απαιτείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου η οποία επίσης θα πρέπει να προσκομιστεί με την ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου και την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Δεν είναι επιλέξιμες για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου οι εξής δαπάνες:

- Ο Φ.Π.Α.
- Οι δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού

- Οι δαπάνες που πραγματοποιηθήκαν πριν την ημερομηνία προκήρυξης της επενδυτικής πρότασης στην Πράξη.
- Οι δαπάνες Leasing για την αγορά των παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητά τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.

Σημειώνεται ότι αν το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες των ανωτέρω κατηγοριών που αφορούν στην διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ, οι δαπάνες αυτές δεν δύναται να μεταφέρονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, ούτε να μειώνεται ο προϋπολογισμός τους.

Σε όλες τις περιπτώσεις, η εξόφληση των σχετικών παραστατικών πραγματοποιείται σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

4.3.3. Διάρκεια επενδυτικών σχεδίων

Η χρονική διάρκεια ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που θα εγκριθούν είναι **τριάντα (30) μήνες** από την ημερομηνία παράδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στην Πράξη. Ως ημερομηνία παράδοσης λογίζεται η ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης ένταξης στο ΔΙΑΥΓΕΙΑ (29.11.2011).

Το χρονοδιάγραμμα καθώς και οι λοιποί όροι και οι προϋποθέσεις που αφορούν στην υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης παρουσιάζονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5.

4.3.4. Προϋπολογισμός επενδυτικών σχεδίων

Ο ελάχιστος προϋπολογισμός ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο ανέρχεται στις **€15.000,00** και ο μέγιστος προϋπολογισμός μπορεί να ανέρχεται μέχρι του ποσού των **€400.000,00**, όπως προκύπτει από την παράγραφο 4.3.5 που ορίζει τα ποσοστά ενίσχυσης και την ιδιωτική συμμετοχή. <u>Επενδυτικά σχέδια που δεν τηρούν τα ανωτέρω ελάχιστα και μέγιστα αποδεκτά όρια απορρίπτονται.</u> Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται τα απαιτούμενα όρια δαπανών ανά κατηγορία, όπως αυτά αναλύονται στην παράγραφο 4.3.2.

4.3.5. Ύψος Δημόσιας Δαπάνης- Δημόσια Χρηματοδότηση

Το ύψος της Δημόσιας Χρηματοδότησης **ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου ορίζεται στο 40%.** Επιπλέον **προσαύξηση κατά 5%** δίνεται σε επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται **σε νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων**[11].

[11] Όπως προκύπτει ο πληθυσμός με τη διοικητική διαίρεση της χώρας σύμφωνα με το Ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244/Α/04.12.1997) «Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης».

Το υπόλοιπο του εγκεκριμένου προϋπολογισμού θα καλύπτεται με ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης. Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να αποτελείται εξ' ολοκλήρου από δανεισμό.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΡΓΟΥ	
Ιδιωτική συμμετοχή	55% έως 60%
Δημόσια Χρηματοδότηση	40% έως 45%

Ο Δανεισμός (εάν χρησιμοποιηθεί) θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρω δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, **εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την αγορά παγίων**, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού

Σημειώνεται ότι δύναται να εξεταστεί ο δανεισμός με την εγγύηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ). **Εφιστάται η προσοχή των ενδιαφερομένων για την τήρηση του κανόνα de minimis, δηλαδή τη μη υπέρβαση των σχετικών ορίων, καθώς η εγγύηση και η επιδότηση δανείου από το Ε.Τ.ΕΑ.Ν (πρώην ΤΕΜΠΜΕ), συνυπολογίζεται στη σώρευση ενισχύσεων**.

Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε Τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να αναγγείλει την εκχώρηση και να προσκομίζει τα εκχωρητήρια έγγραφα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 95 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ Α' 247),όπως ισχύει. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες τόκων, προμηθειών και λοιπών εξόδων.

4.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.

4.4.1. Υποβολή προτάσεων

Η υποβολή των προτάσεων και η αποστολή τους θα γίνεται σε έναν από τους εταίρους του ΕΦΕΠΑΕ, με βάση την περιφερειακή αρμοδιότητα του καθενός καθώς και στα συνεργαζόμενα με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικά Ιδρύματα και Αναπτυξιακούς Φορείς[12].

Η επενδυτική πρόταση υποβάλλεται με το «Έντυπο Υποβολής», το οποίο παράγεται κατά τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα που παρέχει το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά από την **20η Δεκεμβρίου 2010** και μέχρι την **31η Μαρτίου του 2011**, μέσω του διαδικτυακού τόπου www.ependyseis.gr/mis. Ως προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων ορίζεται η **24η ώρα** της ημέρας που έχει καθοριστεί ως καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων, που ορίζεται κατά την προκήρυξη της πράξης δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή προτάσεων.

Το έντυπο υποβολής όπως και όλα τα έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρίσκουν στο διαδικτυακό τόπο www.ependyseis.gr, καθώς και στους παρακάτω διαδικτυακούς τόπους:

- του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, (www.yppo.gr, www.visitgreece.gr),
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr),
- της ΕΥΔ/ΕΠΑΕ (www.antagonistikotita.gr),
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr) καθώς και
- των διαδικτυακών τόπων των εταίρων του ΕΦΕΠΑΕ και των συνεργαζόμενων με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικών Ιδρυμάτων και Φορέων.

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι υποχρεωτική. Προτάσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ηλεκτρονικής υποβολής μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος που παρέχει το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, ο υποψήφιος επενδυτής εκτυπώνει το υποβληθέν έντυπο υποβολής, το οποίο μαζί

[12] Η λίστα με τους εταίρους του ΕΦΕΠΑΕ παρατίθεται στο Παράρτημα 7.

με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά όπως αυτά περιγράφονται στην Παράγραφο 4.4.2 του παρόντος Οδηγού, αποτελούν **το φυσικό φάκελο υποψηφιότητας.**

Ο φυσικός φάκελος υποψηφιότητας υποβάλλεται υποχρεωτικά, είτε ιδιοχείρως, είτε ταχυδρομικώς, είτε με ταχυμεταφορά, εντός **δέκα (10) ημερών** από την ηλεκτρονική υποβολή του εντύπου.

Στην περίπτωση υποβολής του φυσικού φακέλου ιδιοχείρως, αυτός θα πρωτοκολλείται , κατά την παραλαβή του, ως εισερχόμενο έγγραφο στο κεντρικό πρωτόκολλο των κατά τόπους εταίρων του ΕΦΕΠΑΕ. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης του φακέλου θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση αποστολής ταχυδρομικώς ή με ταχυμεταφορά, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ - συστημένη αποστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Προτάσεις που θα αποσταλούν μετά τις ανωτέρω οριζόμενες προθεσμίες θεωρούνται εκπρόθεσμες και δεν αξιολογούνται.

Για να θεωρηθεί ότι **η διαδικασία παραλαβής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα**, θα πρέπει:

- Η ηλεκτρονική υποβολή να ολοκληρωθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων.
- Να έχει πραγματοποιηθεί η υποβολή/αποστολή του φυσικού φακέλου υποψηφιότητας, μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται.

Ο φυσικός φάκελος υποψηφιότητας θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
«ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ »

Επωνυμία Επιχείρησης «………………………………………………………………»

Κωδικός Πρότασης[(1)] : «………………….»

Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής [(2)]«……………………………………..»

Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.):…………………………………….

(1) Είναι ο κωδικός που θα παραχθεί κατά την ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής.
(2) Είναι η ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής που παράγεται από το Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής.

4.4.2. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα δικαιολογητικά συνθέτουν το κύριο σώμα του φυσικού φακέλου υποψηφιότητας της επιχείρησης. Τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν και για τα οποία γίνεται έλεγχος πληρότητας από τον ΕΦΕΠΑΕ είναι τα εξής[13]:

i. Φωτοαντίγραφα ισολογισμών και αποτελεσμάτων χρήσης της χρήσης του έτους 2009, μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας.

ii. Φωτοαντίγραφα δηλώσεων φορολογίας Ε1, Ε5 και Φ01 και αναλυτικών στοιχείων φορολογίας Ε3, ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης και με το εάν αυτή υπόκειται ή μη στην υποχρέωση τήρησης βιβλίων) για τη διαχειριστική χρήση του 2009. Σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης θα πρέπει να προσκομίζεται σε πίνακα και διαχωρισμός ανά έτος των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων.

iii. Φωτοαντίγραφο τελευταίου καταστατικού επιχείρησης με τις τροποποιήσεις του, για όσες επιχειρήσεις προβλέπεται.

iv. Φωτοαντίγραφο κατάστασης προσωπικού και ωρών εργασίας θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 2874/2000 (ΦΕΚ 286/Α/29.12.2000) καθώς και του εντύπου Ε7, για τη διαχειριστική χρήση του 2009.

v. Φωτοαντίγραφο Ειδικού Σήματος Λειτουργίας της Επιχείρησης σε ισχύ όπως ορίζεται με το άρθρο 34 του Ν. 3498/2006 καθώς και των λοιπών προβλεπόμενων αδειών που απαιτούνται[14] (π.χ. άδειες καταστημάτων και εγκαταστάσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος).

vi. Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

vii. Δήλωση μεταβολής εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ , η οποία θα περιλαμβάνει την αντιστοίχηση των παλαιών Κωδικών Δραστηριότητας με τους νέους (δηλαδή από ΚΑΔ 97 σε ΚΑΔ 08) καθώς επίσης και οι μεταβολές τους από την 1/1/2009.

viii. Έκθεση-καταγραφή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και των καυσίμων, της τυχόν αγοραζόμενης ή πωλούμενης θερμικής ενέργειας, του δυναμικού ΑΠΕ, της κατανάλωσης νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης) και του όγκου απορριμμάτων του έτους 2009. Στην έκθεση θα αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση και θα διατυπώνονται / ιεραρχούνται οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, μείωσης κατανάλωσης νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης) και παραγωγής απορριμμάτων ενώ επίσης, θα διατυπώνονται και θα τεκμηριώνονται οι στόχοι της επένδυσης -

---

[13] Τα φωτοαντίγραφα των δικαιολογητικών δεν χρειάζεται να είναι επικυρωμένα.

[14] Τα τουριστικά καταλύματα που έχουν υποβάλει την προβλεπόμενη Αίτηση Λειτουργικής Τακτοποίησης. σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3766/2009 (Φ.Ε.Κ. 102/Α'/01.07.2009) «Λειτουργική τακτοποίηση και λοιπές διατάξεις» μπορούν να αποτελούν επιλέξιμες επιχειρήσεις αρκεί, είτε να τους έχει χορηγηθεί το νέο Ε.Σ.Λ. με το σύνολο της δυναμικότητας είτε να έχουν υποβάλει σχετική αίτηση. Στη δεύτερη περίπτωση, πρέπει να προσκομίζουν φωτοτυπία της Αίτησης Λειτουργικής Τακτοποίησης που έχουν υποβάλλει στις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Ε.Ο.Τ. Κατά τη λήξη της επένδυσης και προκειμένου να ολοκληρωθεί το οικονομικό αντικείμενο του σχεδίου είναι απαραίτητο να τους έχει χορηγηθεί το νέο Ε.Σ.Λ.

ενεργειακός στόχος και στόχος μείωσης κατανάλωσης νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης). Στην περίπτωση χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) θα πρέπει να τεκμηριώνεται το υφιστάμενο προς εκμετάλλευση ενεργειακό δυναμικό της αξιοποιούμενης ΑΠΕ. Στην έκθεση επισυνάπτονται αναλυτικές προσφορές για τον εξοπλισμό με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά των μηχανημάτων συνοδευόμενες από τα σχετικά φυλλάδια και τυχόν απαιτούμενα, από τον παρόντα Οδηγό, πιστοποιητικά, για τις δαπάνες των κτιριακών και λοιπών παρεμβάσεων με σαφή περιγραφή των εργασιών που θα εκτελεστούν, την ανάλυση του κόστους αυτών, τις προμετρήσεις και λοιπά στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους, καθώς και προσφορές για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών κτλ. Σε περίπτωση που η επιχείρηση πρόκειται να προβεί στην υιοθέτηση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης θα πρέπει να επισυνάπτονται προσφορές για την εκπόνηση της μελέτης και την εγκατάσταση του συστήματος για την απόκτηση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (ISO 14001, Ecolabel, EMAS κ.λπ.) καθώς και προσφορές πιστοποίησης από διαπιστευμένους φορείς για την απόκτηση πιστοποιητικών συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης. Σε περίπτωση που η επιχείρηση πρόκειται να προβεί στην υλοποίηση ενεργειών ενημέρωσης και προβολής θα πρέπει να επισυνάπτονται αναλυτικές προσφορές για το σχεδιασμό και την υλοποίηση των εν λόγω ενεργειών.

ix. Φωτοαντίγραφα λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΗ), κατανάλωσης νερού (ΔΕΥΑ κ.λπ.), τιμολόγια αγοράς ή πώλησης θερμικής ενέργειας, λογαριασμοί φυσικού αερίου ή τιμολόγια αγοράς πετρελαίου ή / και τιμολόγια αγοράς υγραερίου, που περιλαμβάνουν το χρονικό διάστημα από **01.01.2009** έως και **31.12.2009**.

x. Βεβαίωση από τον Δήμο όπου υλοποιείται το επενδυτικό σχέδιο, στην οποία θα αναφέρεται ο πληθυσμός (αφορά μόνο στα επενδυτικά σχέδια με τόπο υλοποίησης νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.100 κατοίκων).

xi. **Δύο (2) Υπεύθυνες δηλώσεις Ν. 1599/86**[15] με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης για τα παρακάτω:

Α. <u>Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία θα δηλώνεται ότι:</u>

- Το συγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο ή μέρος αυτού δεν έχει χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί, ή υποβληθεί προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Δεν έγινε έναρξη του έργου πριν από την ημερομηνία Προκήρυξης της Πράξης.
- Έλαβε σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού της Πράξης καθώς και των συνοδευτικών εντύπων.
- Αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο ή εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.

[15] Τα υποδείγματα των δηλώσεων αυτών παρατίθενται στα Παραρτήματα 8 και 9 αντίστοιχα.

- Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση και δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 4 «Απόσπασμα των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης (2004/C/244/02)».
- Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης, μέρους ή όλου, χορηγηθείσας ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του καθεστώτος ενίσχυσης στο πλαίσιο του οποίου αυτή χορηγήθηκε καθώς και του χρόνου χορήγησης αυτής.
- Όλα τα στοιχεία που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά, όλα τα αναγραφόμενα στοιχεία στην έντυπη μορφή καθώς και όλα τα υποβληθέντα δικαιολογητικά είναι αληθή και ακριβή. Σε περίπτωση που η επιχείρηση δηλώσει ψευδή στοιχεία, θα είναι υποχρεωμένη να επιστρέψει εντόκως, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το σύνολο της χρηματοδότησης που έχει λάβει.
- Η επιχείρηση γνωρίζει ότι εάν για οποιοδήποτε λόγο παύσει τη λειτουργία του καταλύματος της πριν την πάροδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης, υποχρεούται σε έντοκη επιστροφή της ενίσχυσης, που έλαβε στο πλαίσιο της Πράξης.
- Η υπάρχουσα δυναμικότητα είναι ίδια με αυτή που καλύπτεται με Ε.Σ.Λ. του Ε.Ο.Τ *(με την επιφύλαξη της υποσημείωσης* 13).
- Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας, καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται για την απόκτηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, για τα οποία υπάρχει η υποχρέωση ανανέωσης (πιστοποιητικό πυρασφάλειας που να καλύπτει το σύνολο της εγκατάστασης, έγκριση περιβαλλοντικών όρων όπου αυτή απαιτείται, βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος), **βρίσκονται σε ισχύ**.

  (Σε περίπτωση που κάποιο από τα δικαιολογητικά αυτά δε βρίσκεται σε ισχύ κατά την υποβολή της πρότασης, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει αντίγραφο της αίτησης ανανέωσης του εν λόγω πιστοποιητικού που θα έχει υποβληθεί στην καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία, σε κάθε περίπτωση, όχι αργότερα από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης. Με τη χορήγηση του δικαιολογητικού η επιχείρηση οφείλει να το προσκομίσει άμεσα και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης).
- Όλες οι άδειες ή/και σήματα λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, των εγκαταστάσεων ειδικής τουριστικής υποδομής, καθώς και των λοιπών εγκαταστάσεων που λειτουργούν εντός της τουριστικής μονάδας, **βρίσκονται σε ισχύ**.

  (Σε περίπτωση που κάποια από τις εν λόγω άδειες ή/και σήματα δε βρίσκεται σε ισχύ κατά την υποβολή της πρότασης, η επιχείρηση υποχρεούται να προσκομίσει αντίγραφο της αίτησης ανανέωσης που θα έχει υποβληθεί στην καθ' ύλην αρμόδια

υπηρεσία, όχι αργότερα από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασης. Με τη χορήγηση της άδειας η επιχείρηση οφείλει να το προσκομίσει άμεσα και οπωσδήποτε όχι αργότερα από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης).

- Η επιχείρηση διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές για την άρση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) ή δεσμεύεται για την υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών πρόσβασης οι οποίες περιλαμβάνονται στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο μέχρι και την ολοκλήρωση της επένδυσης *(σε περίπτωση που δε διαθέτει τις σχετικές υποδομές και η πρόταση ενταχθεί στην Πράξη).*
  Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές υποδομές και εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.). Σε περίπτωση δε, που η επιχείρηση απασχολεί υπάλληλο με αναπηρία στην παρούσα υπεύθυνη δήλωση θα γίνεται σαφής αναφορά στο γεγονός αυτό και ο δικαιούχος θα δηλώνει υπεύθυνα ότι έχει προβεί σε «εύλογες προσαρμογές» του εργασιακού χώρου, όπως ορίζει το άρθρο 10 του Ν.3304/2005 (ΦΕΚ 16/Α).
- Οι *εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών εστίασης (εστιατορίων και μπαρ) εντός της τουριστικής μονάδας, λειτουργούν νόμιμα, έχουν το ίδιο Α.Φ.Μ. με την αιτούσα επιχείρηση και δεν τελούν υπό καθεστώς σύμβασης μίσθωσης ή παραχώρησης.*
- Ο φορέας της επένδυσης είναι ήδη / ή όχι αυτοπαραγωγός σύμφωνα με το Ν.3468/2006 (ΦΕΚ 129/Α/27.06.2006) και το Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85/Α/04.06.2010), όπως ισχύουν.
- Η επιχείρηση διαθέτει / ή δε διαθέτει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης. *(Σε περίπτωση που η επιχείρηση διαθέτει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης προσκομίζει φωτοαντίγραφο του εν λόγω πιστοποιητικού μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά (φάκελος δικαιολογητικών).*
- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου και κατά την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης, η επιχείρηση δεσμεύεται να προσκομίσει μισθωτήριο συμβόλαιο που να καλύπτει χρονικά κατ’ ελάχιστον πέντε έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης που αναφέρεται στην απόφαση ένταξης *(ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν σε χώρο/εγκατάσταση με σύμβαση μίσθωσης)* ή τους τίτλους ιδιοκτησίας..
- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου, η επιχείρηση δεσμεύεται να διατηρήσει σταθερό τον αριθμό των απασχολούμενων, στις επιλέξιμες δραστηριότητες (Κ.Α.Δ) της, υπολογιζόμενο σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας μέχρι και δύο έτη μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης.

- Σε περίπτωση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου συμφωνεί στην δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στις ιστοσελίδες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΠΑΕ, www.antagonistikotita.gr ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006.
- Σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή της δικαιούχου επιχείρησης μετά την ένταξη του έργου το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Β. <u>Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία θα δηλώνεται ότι:</u>

<u>Β.1:</u>

- Η αιτούσα λειτουργεί ως ανεξάρτητη επιχείρηση ή
- Η αιτούσα λειτουργεί ως «**ενιαία οικονομική μονάδα (οντότητα)»** από κοινού με άλλες επιχειρήσεις.[16] *(Στην έννοια της «**ενιαίας οικονομικής μονάδας»** περιλαμβάνονται και οι **συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες*** (εφόσον αυτές συγκεντρώνουν ένα ή περισσότερα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στα σημεία 9-23 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα Δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) Αριθμ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων ΕΕ C 95,16.04.2008) *με την αιτούσα επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα 5 του παρόντος)*. Στην περίπτωση αυτή συμπληρώνεται υποχρεωτικά ο παρακάτω Πίνακας:

Πίνακας 4: Επιχειρήσεις με τις οποίες η αιτούσα λειτουργεί ως «ενιαία οικονομική μονάδα».

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ *(συμπεριλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).*	Α.Φ.Μ. ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ ΕΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΟΔΗΓΟΥ)

[16] Σχετικά με την έννοια της ενιαίας οικονομικής μονάδας (οντότητας) βλ. τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 3

Β.2:

- Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα *(στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις),*[17] έχουν λάβει κατά την τελευταία τριετία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της Πράξης, βάσει καθεστώτος de minimis.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος de minimis (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό). Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.

Πίνακας 5: Πίνακας Επιχορηγήσεων ήσσονος σημασίας (de minimis).

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ de minimis ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ **Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).**							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α χρηματοδοτήθηκε η επιχείρηση την τελευταία τριετία (από 1/1/2008 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης.	Αριθμός Υπουργικής Απόφασης Ένταξης	Ημ/νία Υπουργικής Απόφασης Ένταξης	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του έργου. Κατά συνέπεια ως καταληκτική ημερομηνία της τριετίας θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση για τον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν τροποποιήσεις των ανωτέρω αποφάσεων.

Β.3:

- Το ύψος των ενισχύσεων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που η αιτούσα, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα

[17] Ο ορισμός των συνεργαζόμενων και συνδεδεμένων επιχειρήσεων παρατίθεται στο Παράρτημα 5.Στην περίπτωση των συνεργαζόμενων αυτές θα δηλώνονται εφόσον συγκεντρώνουν ένα ή περισσότερα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στα σημεία 9-23 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για θέματα Δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) ΑΡΙΘΜ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων ΕΕ C 95,16.04.2008

(στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις), έχουν λάβει βάσει οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει οιουδήποτε άλλου καθεστώτος που δεν εμπίπτει στις διατάξεις περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, χρονολογία ένταξης και ποσό) για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που πρόκειται να σωρευθούν με ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.. Στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει λάβει καμία ενίσχυση, θα το αναγράφει στην υπεύθυνη δήλωση.

Πίνακας 6: Πίνακας Επιχορηγήσεων βάσει οποιουδήποτε άλλου (πλην de minimis) καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (πλην de minimis) ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΒΑΣΕΙ ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ. Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).							
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση από το/την οποίο/α χρηματοδοτήθηκε η επιχείρηση την τελευταία τριετία (από 1/1/2008 και μετά) και φορέας χορήγησης ενίσχυσης.	Αριθμός και ημερομηνία Υπουργικής Απόφασης ένταξης / υπαγωγής.	Ίδιες δαπάνες που απετέλεσαν αντικείμενο ενίσχυσης δυνάμει άλλου καθεστώτος	Ποσό δημόσιας χρηματοδότησης που αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης/υπαγωγής.	Ποσό Δημόσιας Χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί πραγματικά στην επιχείρηση.	Ημ/νία καταβολής τελευταίας χρηματοδότησης.	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία έκδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης/υπαγωγής του έργου.

Β.4:

- Το ύψος των ενισχύσεων που έχει συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης, βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

Στη δήλωση θα αναφέρονται τα στοιχεία για το ύψος των ενισχύσεων που έχουν συμπεριληφθεί σε επενδυτική πρόταση, η οποία έχει υποβληθεί από την αιτούσα επιχείρηση, καθώς και από τις επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες

και οι συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις) και βρίσκεται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης[18], βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες (πρόγραμμα, φορέας επιδότησης, ημερομηνία υποβολής αίτησης, αιτούμενη επιχορήγηση).

Πίνακας 7: Πίνακας αιτούμενων επιχορηγήσεων που βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης ή ένταξης βάσει καθεστώτος de minimis για οποιαδήποτε δαπάνη ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες.

ΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ή ΕΝΤΑΞΗΣ, ΒΑΣΕΙ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ DE MINIMIS ΓΙΑ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΔΑΠΑΝΗ Ή ΟΠΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΆΛΛΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ. Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην έννοια περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες με την αιτούσα επιχειρήσεις).				
Πρόγραμμα/ Μέτρο/ Δράση στο οποίο/α η επιχείρηση έχει υποβάλλει πρόταση και φορέας χορήγησης ενίσχυσης	Ημ/νία Υποβολής επενδυτικής πρότασης	Ποσό αιτούμενης δημόσιας χρηματοδότησης	Επωνυμία Δικαιούχου της Ενίσχυσης.	ΑΦΜ Δικαιούχου της Ενίσχυσης.

- Σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή της μετά την ένταξη του έργου το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

xii) Σε περίπτωση που στον φορέα της επένδυσης συμμετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα με ποσοστό άνω του 25% απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση πρακτικού Γενικής Συνέλευσης του φορέα της επένδυσης (εάν πρόκειται για Α.Ε), ή Καταστατικού του φορέα της επένδυσης (εάν πρόκειται για Ο.Ε) ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου εγγράφου που να αποδεικνύει τη συμμετοχή αυτή.

xiii) σε περίπτωση που ο φορέας ή οι μέτοχοι του φορέα της επένδυσης συμμετέχουν σε άλλες επιχειρήσεις με ποσοστό άνω του 25% απαιτείται, επιπλέον, η προσκόμιση: Πρακτικού Γενικής Συνέλευσης της εν λόγω επιχείρησης (εάν πρόκειται για Α.Ε), ή Καταστατικού της εν λόγω επιχείρησης (εάν πρόκειται για Ο.Ε) ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου εγγράφου που να αποδεικνύει τη συμμετοχή αυτή.

[18] Στο «στάδιο ένταξης» θεωρείται δεδομένο ότι η επενδυτική πρόταση έχει αξιολογηθεί θετικά και εγκριθεί για χρηματοδότηση από το οικείο πρόγραμμα, αλλά δεν έχει ακόμη εκδοθεί η σχετική απόφαση ένταξης.

Σε κάθε περίπτωση, η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού και ο ΕΦΕΠΑΕ διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν οποιοδήποτε δικαιολογητικό προκειμένου να καταστεί δυνατή η διασταύρωση και ο έλεγχος της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την υποβολή της πρότασης και μέχρι και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

4.5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

- Έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής και τυπικών προϋποθέσεων (4.5.1).
- Αξιολόγηση – Βαθμολόγηση προτάσεων (Παράγραφος 4.5.2).
- Σύγκληση Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (Παράγραφος 4.5.3).
- Ειδοποίηση επιχειρήσεων για τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης (έγκριση / απόρριψη πρότασης).
- Έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ένταξης (για τις πράξεις που εντάσσονται στην Πράξη).

4.5.1. Έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής και τυπικών προϋποθέσεων

Σε αυτό το στάδιο ελέγχεται η επιλεξιμότητα του υποβάλλοντος την πρόταση με βάση τα αναφερόμενα στην παράγραφο 4.2 του παρόντος Οδηγού που αφορούν στην ικανοποίηση των τυπικών προϋποθέσεων για τη συμμετοχή στην Πράξη. Ο έλεγχος των απαραιτήτων δικαιολογητικών των υποβαλλόμενων προτάσεων και της ικανοποίησης των τυπικών προϋποθέσεων, διενεργείται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Ο έλεγχος δικαιολογητικών γίνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ και οι όποιες εκκρεμότητες δύναται να αποσταλούν **εντός δέκα (10) ημερών** από την έγγραφη ειδοποίηση του ΕΦΕΠΑΕ. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνται, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού, που δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος για την τήρηση των προϋποθέσεων συμμετοχής στη Πράξη, **επιφέρει τη μη αξιολόγηση** του προτεινόμενου έργου. Σε περίπτωση που μία πρόταση δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του Οδηγού δεν προχωρά σε περαιτέρω στάδιο αξιολόγησης.

Μετά την ολοκλήρωση της ως άνω διαδικασίας ο ΕΦΕΠΑΕ προωθεί στην αρμόδια Επιτροπή της παραγράφου 4.5.3 κατωτέρω, αφενός Πίνακα των προτάσεων που πληρούν τους όρους πληρότητας και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής του παρόντος Οδηγού, αφετέρου Πίνακα

των προτάσεων οι οποίες δεν πληρούν τους ως άνω όρους, προσκομίζοντας όλα τα σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσης. Η Επιτροπή επικυρώνει με σχετικό πρακτικό της τους ως άνω Πίνακες και προωθεί τις επιλέξιμες προς βαθμολόγηση προτάσεις για αξιολόγηση.

4.5.2. Αξιολογητές –Μητρώο Αξιολογητών

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων προτάσεων διενεργούνται **από έναν (1) αξιολογητή**, ο οποίος προέρχεται από το Μητρώο Αξιολογητών του ΕΦΕΠΑΕ που καταρτίζεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εγκρίνεται από την ΕΥΔ/ΕΠΑΕ. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται ότι ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με κανένα δυνητικό δικαιούχο ή πάροχο συμβουλευτικής υπηρεσίας κανενός επενδυτικού σχεδίου που έχει υποβληθεί στην Πράξη.
Η διαδικασία αξιολόγησης δύναται να περιλαμβάνει και επόπτες αξιολόγησης οι οποίοι ορίζονται από τον ΕΦΕΠΑΕ με αντικείμενο την ορθή τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης.

4.5.3. Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας της Πράξης, δημιουργείται Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης η οποία είναι 5μελής και ορίζεται με σχετική απόφαση του Υπουργού Τουρισμού. Στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης συμμετέχει ως μέλος ο ΕΦΕΠΑΕ. Για τις ανάγκες της Πράξης δύναται να ορίζονται επιπρόσθετες Κεντρικές Επιτροπές Αξιολόγησης με τις ίδιες αρμοδιότητες για την εξέταση των προτάσεων.

Χωρίς δικαίωμα ψήφου μπορεί να συμμετάσχει στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης και αρμόδιο στέλεχος από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ). Η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης έχει την ευθύνη της γνωμοδότησης επί όλων των υποβαλλόμενων προτάσεων, μετά την αξιολόγησή τους από τους αξιολογητές. Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής πρέπει να αφορούν στο σύνολο της πρότασης και να είναι επαρκώς αιτιολογημένες

Η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης έχει τις εξής **αρμοδιότητες:**

- Γνωμοδοτεί για την οριστικοποίηση των προτάσεων που θα προχωρήσουν στο στάδιο αξιολόγησης.
- Μεριμνά για κάθε ενέργεια που απαιτείται στο πλαίσιο της οργάνωσης και εποπτείας της διαδικασίας Αξιολόγησης.
- Αξιολογεί τις προτάσεις ως προς την εγκυρότητά τους μετά το στάδιο της αξιολόγησης έχοντας τη δυνατότητα τεκμηριωμένης απόρριψης σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν πληρείται κάποια από τις αναγκαίες προϋποθέσεις συμμετοχής.

- Εξετάζει τις προτάσεις που έχουν απορριφθεί στο προηγούμενο στάδιο και διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη περί επαναξιολόγησης, στις περιπτώσεις για τις οποίες έχει διαπιστωθεί προφανές λάθος.
- Αποφαίνεται επί των ενστάσεων που υποβάλλονται στον ΕΦΕΠΑΕ και διατυπώνει αιτιολογημένη γνώμη στις περιπτώσεις για τις οποίες εγείρονται αμφισβητήσεις.
- Οριστικοποιεί τον προϋπολογισμό και τη βαθμολογία των προτάσεων.
- Εξετάζει αιτήματα τροποποίησης, ολοκλήρωσης, απένταξης και γενικότερα θέματα που έχουν να κάνουν με την υλοποίηση, την παραλαβή και την ολοκλήρωση των πράξεων, κατόπιν εισήγησης του ΕΦΕΠΑΕ.

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης και Παρακολούθησης.

Η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης βρίσκεται σε απαρτία και μπορεί να συνεδριάσει όταν παρευρίσκονται τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου.

4.5.4. Διάρκεια διαδικασίας αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης – γνωμοδότησης θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο **εντός τριάντα (30) ημερών** από την ημερομηνία κοινοποίησης του πρακτικού επικύρωσης των Πινάκων της παραγράφου 4.5.1 στον ΕΦΕΠΑΕ. Υπέρβαση αυτού του χρονικού ορίου είναι δυνατό να υπάρξει μόνο με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και μόνο για προβλήματα τα οποία ο ΕΦΕΠΑΕ βρίσκεται σε αντικειμενική αδυναμία να επιλύσει. Η συνολική διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένου και του προκαταρκτικού σταδίου του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και τυπικών προϋποθέσεων (παράγραφος 4.5.1 ανωτέρω), δεν μπορεί να υπερβεί, σε καμία περίπτωση, τις **εξήντα (60) εργάσιμες ημέρες**.
Μετά το πέρας της παραπάνω διαδικασίας εκδίδεται από τον Υπουργό Τουρισμού η απόφαση ένταξης στην Πράξη, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4.6 κατωτέρω.

4.5.5. Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προτάσεων

Οι υποβληθείσες προτάσεις που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις εξετάζονται και βαθμολογούνται από τους αξιολογητές σύμφωνα με τα κριτήρια του παρόντος οδηγού όπως αυτά αναφέρονται στην παράγραφο 4.5.6. Κάθε πρόταση αξιολογείται από **έναν (1) αξιολογητή** και βαθμολογείται με βάση τα κριτήρια του παρόντος οδηγού.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Οι προτάσεις που προωθούνται προς αξιολόγηση ανατίθενται προς εξέταση στους αξιολογητές με κλήρωση που γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο.
- Κάθε κλήρωση για χρέωση πρότασης σε αξιολογητή, λαμβάνει χώρα, είτε μέσω αυτόματης κλήρωσης που διενεργείται από το σύστημα, είτε-σε περίπτωση αντικειμενικής αδυναμίας του τελευταίου-μέσω κλήρωσης που διενεργείται από τους υπεύθυνους της διαδικασίας, και σε κάθε περίπτωση τη στιγμή της διενέργειας της αξιολόγησης. Κανένα εμπλεκόμενο μέλος δε γνωρίζει εκ των προτέρων το φυσικό πρόσωπο που θα αναλάβει την αξιολόγηση.
- Κάθε πρόταση αξιολογείται από έναν (1) αξιολογητή. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ειδικούς, ελεγχόμενους χώρους που θα διατεθούν για το σκοπό αυτό και η όλη διαδικασία θα εποπτεύεται από αρμόδιους επόπτες.
- Από τη στιγμή της χρέωσης μιας πρότασης, έως και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης δεν είναι επιτρεπτή η έξοδος από τους προβλεπόμενους χώρους, η χρήση κινητών τηλεφώνων και η οποιαδήποτε επικοινωνία του αξιολογητή με άλλα πρόσωπα. Σε περίπτωση αναγκαστικής διακοπής της αξιολόγησης, ακυρώνεται η σχετική διαδικασία και η πρόταση δρομολογείται προς νέα χρέωση.
- Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία πρέπει να συγκεντρώνουν βαθμολογία 50 μονάδων κατ’ ελάχιστον προκειμένου να μπορούν να υπαχθούν στην Πράξη. Για τις επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων απαιτείται η συγκέντρωση βαθμολογίας 55 μονάδων κατ’ ελάχιστον για να μπορούν να υπαχθούν στην Πράξη.
- Σε περίπτωση **ισοβαθμίας** δύο ή περισσοτέρων επενδυτικών σχεδίων εξετάζεται η εξάντληση ή μη του προϋπολογισμού στην Περιφέρεια όπου υπάγεται η εκάστοτε επιχείρηση. Δευτερευόντως εξετάζεται η βαθμολογία που συγκέντρωσε το επενδυτικό σχέδιο στις κατηγορίες 1 και 2 (κριτήρια αξιολόγησης Β1 έως Β3 του Πίνακα 5) και προκρίνονται κατά σειρά τα επενδυτικά σχέδια με τη μεγαλύτερη βαθμολογία. Η βαθμολογία στρογγυλοποιείται έως το δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων από τους αξιολογητές οι αξιολογηθείσες προτάσεις εισάγονται στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης για εξέταση.

Συγκεκριμένα για κάθε πρόταση αναφέρεται:

- Ο βαθμός του αξιολογητή.
- Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός από τον αξιολογητή.

Η τελική βαθμολογία και ο προϋπολογισμός της κάθε πρότασης οριστικοποιούνται από την Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης κατόπιν παρουσίασης της αξιολόγησης της πρότασης από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Σε κάθε περίπτωση η αρμόδια Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης είναι υπεύθυνη για την οριστικοποίηση του τελικού διαμορφωμένου προϋπολογισμού της πρότασης αιτιολογώντας με σχετική τεκμηρίωση τυχόν περικοπές σε σχέση με τον υποβαλλόμενο προϋπολογισμό της πρότασης.

Τα αποτελέσματα των εργασιών της Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης και Παρακολούθησης καταγράφονται στα σχετικά πρακτικά που υποβάλλονται στον Υπουργό Τουρισμού για την έκδοση της απόφασης ένταξης.

4.5.6. Κριτήρια αξιολόγησης - Βαθμολογία προτάσεων - Κατάταξη προτάσεων

Για την αξιολόγηση των προτάσεων και την ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην Πράξη λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 8: Κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολογία

Α/Α	Κριτήριο αξιολόγησης	Βαθμολογία επιχειρήσεων που δεν υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων.	Βαθμολογία επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία.
Α	**Βιωσιμότητα επιχείρησης.**	**0**	**20**
	Δείκτης		
Α1	Περιθώριο Κέρδους (Κ). [19]		11
Α2	Κάλυψη επένδυσης από κέρδη προ φόρων (ΚΕΚ)[19]		9
Β	**Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας και περιβαλλοντικά κριτήρια.**	**63**	**49**
	Δείκτης		
Β1	Εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας (ΕΠΕ %)	20	15
Β2	Μείωση κατανάλωσης νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης) (ΜΚΝ %)	15	12
Β3	Μείωση έκλυσης διοξειδίου του άνθρακα (ΜΕΔΑ %)	15	12
Β4	Μείωση όγκου απορριμμάτων/αποβλήτων (ΜΟΑΑ)	13	10
Γ	**Ανάπτυξη περιβαλλοντικών προτύπων και συστημάτων.**	**22**	**22**
	Δείκτης		

[19 & 19] Στις περιπτώσεις νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα εξετάζονται τα αποτελέσματα εις νέον για τον υπολογισμό του παρόντος κριτηρίου.

Γ1	Πιστοποίηση με ISO 14001 ή EMAS ή Easy EMAS και με Ecolabel.		22	22
Γ2	Πιστοποίηση μόνο με EMAS / Easy EMAS.		18	18
Γ3	Πιστοποίηση μόνο με ISO 14001 ή Ecolabel.		16	16
Γ4	Άλλο σύστημα συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και πιστοποίηση		5	5
Γ5	Μη ανάπτυξη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης και πιστοποίηση		0	0
Δ	**Αξιολόγηση «χαρακτήρα» επένδυσης και τεκμηρίωση επένδυσης.**		**15**	**9**
	Δείκτης			
Δ1	Αρτιότητα και πληρότητα του τεχνικού σχεδιασμού της πρότασης σε σχέση με την προτεινόμενη μεθοδολογία, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.		5	3
	Βαθμολογία επιχειρήσεων που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 5 Μέτρια: 3 Ελλιπής: 0	Βαθμολογία επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 3 Μέτρια: 1 Ελλιπής: 0		
Δ2	Τεκμηρίωση του συνολικού προϋπολογισμού και ανάλυση του συνολικού προϋπολογισμού ανά κατηγορία επιλέξιμων ενεργειών και δαπανών.		5	3
	Βαθμολογία επιχειρήσεων που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 5 Μέτρια: 3 Ελλιπής: 0	Βαθμολογία επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 3 Μέτρια: 1 Ελλιπής: 0		
Δ3	Βαθμός κάλυψης των αναγκών του φορέα της επένδυσης σε σχέση με την προτεινόμενη επένδυση και τους στόχους της Πράξης.		5	3
	Βαθμολογία επιχειρήσεων που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 5 Μέτρια: 3 Ελλιπής: 0	Βαθμολογία επιχειρήσεων που τηρούν λογιστικά βιβλία. Πολύ καλή: 3 Μέτρια: 1 Ελλιπής: 0		

Ο τρόπος υπολογισμού και βαθμολόγησης των ανωτέρω κριτηρίων (Α, Β, Γ, Δ) παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα 10.

Η Τελική Βαθμολογία της κάθε πρότασης για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β και Γ κατηγορίας προκύπτει από το άθροισμα των 4 ομάδων κριτηρίων, δηλαδή: ΤΒ = Α + Β + Γ + Δ ενώ για τις επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων η τελική

βαθμολογία προκύπτει από το άθροισμα των 3 ομάδων κριτηρίων, δηλαδή: ΤΒ = Β + Γ + Δ.

4.6. ΕΝΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ

Μετά τη διαδικασία της Παραγράφου 4.5 συνάγεται η τελική βαθμολογία των προτάσεων και συντάσσεται από τον ΕΦΕΠΑΕ τελικός πίνακας με τις επιλέξιμες και τις μη επιλέξιμες προς ένταξη επιχειρήσεις ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Ο πίνακας υποβάλλεται στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης η οποία και τον οριστικοποιεί με σχετικό πρακτικό. Ακολούθως, ο πίνακας δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά και κοινοποιείται σε όλους τους υποψήφιους δικαιούχους με κάθε πρόσφορο μέσο (ταχυδρομική αποστολή, ταχυμεταφορά, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ.). Ακολούθως, ο ανωτέρω πίνακας υποβάλλεται μαζί με τα σχετικά πρακτικά για την έκδοση της απόφασης ένταξης στον Υπουργό Τουρισμού. Η σχετική απόφαση δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία έκδοσης της απόφασης ένταξης δεν δύναται να υπερβαίνει τις **τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες** από την ημερομηνία κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης στο δικαιούχο (εφ' όσον ο τελευταίος προσκομίσει εντός της προθεσμίας αυτής τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά). Ως ημερομηνία κοινοποίησης λογίζεται η επομένη της ημερομηνίας αποστολής του τελικού πίνακα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης στους υποψήφιους δικαιούχους. Οι επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα ενημερώνονται εγγράφως από τον ΕΦΕΠΑΕ εντός **είκοσι (20) ημερών** από την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης Ένταξης. Στην ενημέρωση θα περιλαμβάνεται και ο λόγος της απόρριψής τους.

Η **απόφαση ένταξης** εμπεριέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και τους όρους για την ορθή εκτέλεση και παραλαβή του έργου, τις υποχρεώσεις της επιχείρησης και τους στόχους που πρέπει να επιτύχει.

Οι επιχειρήσεις των οποίων τα αιτήματα χρηματοδότησης εγκριθούν, συμφωνούν πως η έγκριση χρηματοδότησης συνεπάγεται δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στις ιστοσελίδες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του ΕΠΑΕ, www.antagonistikotita.gr) ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006, όπως δηλώνουν υπεύθυνα σύμφωνα με την Παράγραφο 4.4.2. του παρόντος Οδηγού.

5. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

5.1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Με την έκδοση της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να υλοποιείται από το δικαιούχο το εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, ο οποίος μεριμνά ώστε να ολοκληρωθούν στο σύνολό τους επιτυχώς όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες όπως αναλύονται περαιτέρω στον παρόντα Οδηγό.

Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου πρέπει να υλοποιηθεί στο σύνολο του **εντός τριάντα (30) μηνών από την ημερομηνία παράδοσης της Υπουργικής Απόφασης ένταξης, ήτοι έως 29.05.2014.** Το έργο θεωρείται ολοκληρωμένο εφόσον πιστοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του από τα αρμόδια όργανα ελέγχου (ΕΦΕΠΑΕ) και εγκριθούν οι υλοποιηθείσες δαπάνες (οικονομική πιστοποίηση) σύμφωνα με όσα ορίζονται στο κεφάλαιο 6.6 «Οριστική παραλαβή».

Η τήρηση της παραπάνω προθεσμίας είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση διακοπής ή καθυστέρησης των εργασιών για την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της εγκεκριμένης πράξης, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παραταθεί, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος από τη δικαιούχο επιχείρηση και αντίστοιχης έγκρισης (Παράγραφος 5.4 του παρόντος Οδηγού).

Σε περίπτωση που η δικαιούχος επιχείρηση δεν καταφέρει να τηρήσει τις ανωτέρω χρονικές προθεσμίες χωρίς προηγούμενο αίτημα παράτασης ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παράγραφο 5.4 του οδηγού της πράξης απεντάσσεται από την Πράξη, χάνοντας έτσι το δικαίωμα λήψης της αναλογούσας επιχορήγησης.

5.2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Μόλις μια επιχείρηση ενημερωθεί με σχετική επιστολή για την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου της, οφείλει να:

- μελετήσει τους όρους και τους περιορισμούς της απόφασης ένταξης,
- ξεκινήσει άμεσα την υλοποίηση του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, μεριμνώντας για την τήρηση των χρονικών προθεσμιών και των όρων συμμετοχής στην Πράξη.

Οι επιλέξιμες ενέργειες που αποτελούν το φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου θα καθορίζονται σαφώς στην απόφαση ένταξης και η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να τις υλοποιήσει όπως εγκρίθηκαν.

5.3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Κάθε δικαιούχος επιχείρηση κατά την υλοποίηση του οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου πρέπει να συγκεντρώνει επαρκές υλικό (παραστατικά) που να τεκμηριώνουν κάθε δαπάνη που περιλαμβάνεται στο εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο και πραγματοποιήθηκε κατά την υλοποίηση της επένδυσης.

Το ανωτέρω υλικό συνίσταται σε εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή/και παροχής υπηρεσιών του προμηθευτή προς την επιχείρηση, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, δελτία αποστολής, και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό κριθεί απαραίτητο. Οι βασικές αρχές που διέπουν το υλικό αυτό αποτυπώνονται ακολούθως:

- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία και το Α.Φ.Μ. του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία και οι ποσότητες (ή η διάρκεια των υπηρεσιών). Ειδικά για τον εξοπλισμό, θα πρέπει να περιγράφεται το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάστασή του.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι σαφή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς Φ.Π.Α.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται (με σφραγίδα ή χειρόγραφα) η φράση: «Χρηματοδότηση από τη Πράξη Πράσινος Τουρισμός»
- Η επιχείρηση οφείλει να τηρεί τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) σχετικά με τη λογιστική παρακολούθηση των έργων της. Σε περίπτωση που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας απαιτείται η δημιουργία ξεχωριστής λογιστικής μερίδας, έτσι ώστε να προκύπτουν λογιστικά οι δαπάνες που αφορούν την ενισχυόμενη επένδυση.
- Οι τουριστικές επιχειρήσεις που απαλλασσόταν από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων είναι υποχρεωμένες σύμφωνα με το άρθρο19 του Ν.3842/2010 να τηρούν από 1/7/2010 τα βιβλία και τα στοιχεία που προβλέπονται στο Κ.Β.Σ. Επισημαίνεται ότι κατά την αποπληρωμή θα προσκομιστούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία και παραστατικά που προβλέπονται στον οδηγό για τον έλεγχο του οικονομικού αντικειμένου όπως ισχύει και για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις.
- Η επιχείρηση θα πρέπει να τηρεί τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (δηλαδή, να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου θα επιβεβαιώνεται και από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες

στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, δελτία αποστολής για εξοπλισμό, συμβάσεις από υπηρεσίες κλπ.). Ως εκ τούτου, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει πάνω σε αυτά να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες που τιμολογούνται, καθώς επίσης να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο περιγραφής του φυσικού αντικειμένου στο αντίστοιχο εγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο.

Επισημαίνεται ότι η αρχειοθέτηση των παραστατικών θα πρέπει να γίνεται ανά κατηγορία δαπάνης και ημερομηνία. Τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών της επένδυσης πρέπει να τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, και **για δέκα έτη από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου** και να τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων (Ελληνικών ή οργάνων Ευρωπαϊκής Ένωσης), εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος.

5.3.1. Εξόφληση δαπανών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να ακολουθεί τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58Α΄/23.04.2010) και μπορεί να γίνει ως ακολούθως :

1. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας κάτω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ (με ΦΠΑ), εξοφλούνται απευθείας στον προμηθευτή με μετρητά ή επιταγές της επιχείρησης ή μέσω εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού.
2. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και άνω (με ΦΠΑ), τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μέσω εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού ή με επιταγή έκδοσης του λήπτη του στοιχείου. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης είναι :

- Έκδοση επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης ή/και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).

- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του εξοφλούμενου παραστατικού, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών (αφορά εξ' ορισμού μόνο τις επιχειρήσεις/δικαιούχους που τηρούν βιβλία Γ κατηγορίας/ διπλογραφικά), (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
- Είναι δυνατή και η χρήση ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονική κατάθεση) για τις εξοφλήσεις των παραστατικών αρκεί να προσκομιστεί έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) (δύναται να ζητούνται και τα αντίγραφα της ηλεκτρονικής συναλλαγής) και τα συναφή με τις ως άνω τραπεζικές συναλλαγές αποδεικτικά στοιχεία.
- Οι πληρωμές με εταιρικές πιστωτικές –χρεωστικές κάρτες αποτελούν αποδεκτό τρόπο πληρωμής, αρκεί να έχουν εκδοθεί οι κάρτες στην επωνυμία της επιχείρησης και (σε περίπτωση πιστωτικής κάρτας) να έχει εξοφληθεί το σύνολο του μηνιαίου λογαριασμού, στον οποίο έχει πραγματοποιηθεί η πληρωμή που αφορά τιμολόγια του προγράμματος.

Επισημαίνεται ότι :

- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).
- Για τους ανωτέρω τρόπους εξόφλησης δαπανών απαιτούνται οι αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης.

- Σε περίπτωση που για την καταρχήν δαπάνη δινόταν το δικαίωμα εξόφλησης σε «Δόσεις μέσω Πιστωτικής Κάρτας» απαιτούνται εξοφλημένοι στο σύνολό τους όχι ο πρώτος αλλά τόσοι μηνιαίοι λογαριασμοί όσες ήταν και οι δόσεις που συμφωνήθηκαν.
- Ως ημερομηνία εξόφλησης κάθε τέτοιας δαπάνης θεωρείται η ημερομηνία καταβολής στην αντίστοιχη τράπεζα του τελευταίου μηνιαίου λογαριασμού που είχε δόση από τη συγκεκριμένη δαπάνη με ότι αυτό συνεπάγεται για την περίοδο επιλεξιμότητας της επένδυσης.

- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων.
- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την ολοκλήρωση της εκάστοτε έκθεσης επαλήθευσης/ πιστοποίησης του έργου και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης.
- Για τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους μπορεί να ζητηθεί η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα, το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα. Δηλαδή:
    1. Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμμάτιο είσπραξης όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.
    2. Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.
- Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού και να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες

υπηρεσίες κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία. Ο ΕΦΕΠΑΕ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Σε όλες τις περιπτώσεις τα σχετικά παραστατικά εξοφλούνται σύμφωνα με τα ισχύοντα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ) , τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών, όπως εκάστοτε ισχύει και τις οδηγίες της Αρχής Πληρωμής του ΕΣΠΑ 2007-2014.

5.4. ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του έργου εντός της προθεσμίας των 24 μηνών οι δικαιούχοι μπορούν να αιτούνται τεκμηριωμένα στον ΕΦΕΠΑΕ την παράταση της ολοκλήρωσης του έργου. Στην περίπτωση που η σχετική αίτηση έχει υποβληθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της 24μηνης προθεσμίας η οποία ξεκινά από την ημερομηνία παράδοσης της Υπουργικής Απόφαση ένταξης, το αίτημα παράτασης εξετάζεται και εγκρίνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ. Στις περιπτώσεις που το αίτημα γίνει έπειτα από την παρέλευση του 24μήνου και πιο συγκεκριμένα εντός ενός μηνός από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου από τον επενδυτή το αίτημα εξετάζεται από την Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης η οποία γνωμοδοτεί για την έγκριση ή την απόρριψη του έπειτα από εισήγηση του ΕΦΕΠΑΕ. και στη συνέχεια εκδίδεται η σχετική απόφαση. **Στην περίπτωση που η απαίτηση παράτασης προκύψει έπειτα από το αρμόδιο όργανο ελέγχου η ανωτέρω προθεσμία δεν ισχύει**. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **τρεις (3) μήνες.** Παράταση δίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον δεν προκύπτει υπαιτιότητα του δικαιούχου για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης του έργου.

5.5. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Είναι δυνατή η τροποποίηση του οικονομικού και φυσικού αντικειμένου της επένδυσης, εφόσον με την αιτούμενη διαμόρφωση ή τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του. Σημειώνεται ότι **δε γίνεται δεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης**. Επιτρέπονται μεταφορές κονδυλίων α) μόνο από τις κατηγορίες δαπανών 3, 4 και 5 της παραγράφου 4.3.2. του παρόντος Οδηγού στις κατηγορίες δαπανών 1 και 2 της ίδιας παραγράφου, ή/και β) μεταξύ δαπανών που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, γ) μεταξύ των κατηγοριών δαπανών 1 και 2

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο δικαιούχος υποβάλλει τεκμηριωμένο αίτημα στον ΕΦΕΠΑΕ καθώς και μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων, με συνημμένα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και ο ΕΦΕΠΑΕ εισηγείται (για τις περιπτώσεις των τροποποιήσεων του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου που δε θεωρούνται ήσσονος σημασίας) σχετικά στην

Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης. Σε κάθε περίπτωση η αίτηση πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς ως προς την αναγκαιότητα της τροποποίησης και την τεκμηρίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί.

Η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης εξετάζει τις ακριβείς διαφοροποιήσεις σχετικά με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα κριτήρια αξιολόγησης καθώς και τη σκοπιμότητα της τροποποίησης και την ισοδυναμία της νέας προτεινόμενης λύσης και γνωμοδοτεί για την απόρριψη ή αποδοχή του αιτήματος τροποποίησης. Η τροποποιητική απόφαση εκδίδεται από τον Υπουργό Τουρισμού κατόπιν εισηγήσεως της Κεντρικής Επιτροπής Αξιολόγησης και Παρακολούθησης.

Ο **ΕΦΕΠΑΕ** μπορεί να εξετάζει και να αποφασίζει για τυχόν αιτήματα επενδυτών που έχουν ενταχθεί στη Πράξη και θεωρούνται ήσσονος σημασίας όπως:

- Αλλαγή συμβούλου εκπόνησης μελετών, φορέων πιστοποίησης.
- Αλλαγή έδρας της επιχείρησης εφόσον δεν μεταβάλλεται το ποσοστό χρηματοδότησης ή μεταβολή νομικής μορφής της επιχείρησης και δε μεταβάλλεται ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης.
- Αλλαγή προμηθευτή χωρίς ουσιώδη μεταβολή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών και σκοπιμότητας των δαπανών.
- Αιτήματα αλλαγής εξοπλισμού χωρίς ουσιαστική μεταβολή των τεχνικών χαρακτηριστικών και δυνατοτήτων του.
- Αλλαγή υπεύθυνου έργου
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου
- Αλλαγή νομικής μορφής
- Αλλαγή μετοχικής σύνθεσης με την προϋπόθεση ότι από την τροποποίηση δεν διαπιστώνεται σώρευση στον κανονισμό de minimis. Σε διαφορετική περίπτωση το αίτημα θα εξετάζεται από την ΚΕΑΠ έπειτα από τεκμηριωμένη εισήγηση του ΕΦΕΠΑΕ.
- Τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου για τις περιπτώσεις όπου: α) η μεταφορά κονδυλίων από τις κατηγορίες δαπανών 3, 4 και 5 στις 1 και 2 δεν υπερβαίνει αθροιστικά το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των κατηγοριών 3, 4 και 5 και δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του και οι στόχοι που έχουν τεθεί β) η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των κατηγοριών δαπανών 1 και 2 η οποία δεν υπερβαίνει το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού των εν λόγω κατηγοριών και δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του και οι στόχοι που έχουν τεθεί και γ) η μεταφορά κονδυλίων εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης (εντός ή εκτός της ίδιας κατηγορίας ενέργειας), η οποία δεν υπερβαίνει το 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της ενέργειας και δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις

ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του και οι στόχοι που έχουν τεθεί.

- Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου του έργου που δεν υπερβαίνει το 35% του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, εφόσον δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του και οι στόχοι που έχουν τεθεί.

Για κάθε άλλο θέμα επιλαμβάνεται η Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης έπειτα από εισήγηση των αρμόδιων υπηρεσιών του ΕΦΕΠΑΕ.

Οι δαπάνες που αφορούν στην διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ, δεν δύναται να μεταφέρονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, ούτε να μειώνεται ο προϋπολογισμός τους.

5.6. ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΩΝ

Οι επενδύσεις θεωρούνται ολοκληρωμένες εφόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι που προβλέπονται στην επενδυτική πρόταση βάσει των οποίων η πρόταση αξιολογείται και εντάσσεται στην Πράξη.

Οι στόχοι, συνεπώς, αποτελούν σημαντικό παράγοντα και για το λόγο αυτό καταγράφονται στην απόφαση ένταξης και ελέγχονται κατά την ολοκλήρωση του έργου.

Οι βασικοί στόχοι που πρέπει να αποτυπώνονται είναι οι ακόλουθοι:

Α/Α	ΤΟΜΕΙΣ	Βαρύτητα %	ΣΤΟΧΟΙ
Α.1.	Ενεργειακός Στόχος	60	Ποσοστό Εξοικονόμησης Πρωτογενούς Ενέργειας
Α.2.	Στόχος Νερού	40	Ποσοστό Μείωσης Κατανάλωσης Καθαρού Νερού (από δημόσιο δίκτυο ύδρευσης)

Σε περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται ένας από τους δυο στόχους ή βάσει της απόφασης ένταξης προκύπτει η υποχρέωση επίτευξης ενός εκ των δυο στόχων ο συντελεστής βαρύτητας του εν λόγω στόχου θα είναι 100%.

6. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

6.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων θα πραγματοποιείται μέσω φυσικών και οικονομικών πιστοποιήσεων που θα διενεργούνται από τα αρμόδια στελέχη του ΕΦΕΠΑΕ. Ο έλεγχος του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κατά τη διαδικασία υλοποίησης των έργων γίνεται υποχρεωτικά στο σύνολο των ενταγμένων έργων. Στον έλεγχο αυτό δύναται να συμμετέχουν και στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού

ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΟΥ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Έναρξη-χορήγηση προκαταβολής.	Αίτημα χορήγησης προκαταβολής-Κατάθεση ισόποσης εγγυητικής επιστολής.	Μέχρι το 50% της δημόσιας χρηματοδότησης.
Με την ολοκλήρωση τουλάχιστον του 30% έως 80% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.	Αίτημα ενδιάμεσης πληρωμής με διοικητική επαλήθευση με την ολοκλήρωση τουλάχιστον του 30%-80% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.	Το σύνολο της αναλογούσας επιχορήγησης επί των πιστοποιημένων δαπανών. Σε περίπτωση λήψης προκαταβολής επιστροφή/ απομείωση της εγγυητικής και καταβολή του υπολοίπου ποσού μέχρι το 90% της επιχορήγησης.
Με την επίτευξη ή μη των στόχων.	Έντυπο ελέγχου επίτευξης στόχων.	Καταβολή υπόλοιπου 10%.

6.2 ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΜΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ

Η Επιχείρηση δικαιούται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου να υποβάλλει **ένα και μόνο** αίτημα για ενδιάμεση πληρωμή με διοικητική επαλήθευση, όταν θα έχει υλοποιήσει τουλάχιστον το 30% και μέχρι 80% του οικονομικού αντικειμένου το οποίο θα περιλαμβάνει συνοπτική τεκμηρίωση για το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου και για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν.

Η υποβολή του αιτήματος ενδιάμεσης πληρωμής με διοικητική επαλήθευση γίνεται ηλεκτρονικά. Οι δικαιούχοι, εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του αιτήματος, υποβάλουν υποχρεωτικά στον ΕΦΕΠΑΕ και το «φυσικό» αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία/παραστατικά (τιμολόγια, αποδείξεις είσπραξης, δελτία παροχής υπηρεσιών, εξοφλήσεις, extrait, λογιστικές εγγραφές κλπ). Μαζί με τα παραστατικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (με γνήσιο υπογραφής) για το ακριβές αντίγραφο των παραστατικών εκ του πρωτοτύπου, καθώς και στοιχεία τεκμηρίωσης της προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου, όπως φωτογραφικό υλικό που να αποδεικνύει την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου. Στην περίπτωση όπου ο επενδυτής είχε την υποχρέωση να προσκομίσει

οποιεσδήποτε άδειες ή εγκρίσεις που απαιτούνται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου με το αίτημα ολοκλήρωσης της επένδυσης, σε αυτή τη φάση οφείλει να προσκομίσει τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση των ανωτέρω αδειών.

Η ημερομηνία υποβολής του φυσικού αρχείου αποδεικνύεται μόνο από τον αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων του ΕΦΕΠΑΕ και λογίζεται ως η **επίσημη ημερομηνία υποβολής** του αιτήματος ενδιάμεσης πληρωμής με διοικητική επαλήθευση.

Ο ΕΦΕΠΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε διευκρίνιση επί των ανωτέρω δικαιολογητικών ή/και οποιοδήποτε επιπρόσθετο στοιχείο το οποίο εκτιμά ότι συμβάλλει στην τεκμηρίωση της πιστοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου, εντός δέκα (10) ημερών**,** από την επίσημη ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ενδιάμεσης πληρωμής με διοικητική επαλήθευση.

Μετά την διοικητική επαλήθευση των δαπανών ο ΕΦΕΠΑΕ συντάσσει έκθεση επαλήθευσης επί των πιστοποιημένων διοικητικά δαπανών και καταβάλει την αναλογούσα επιχορήγηση μέσα σε 10 ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή του πλήρους φυσικού αρχείου. Τα πρωτότυπα παραστατικά θα σφραγιστούν κατά την επιτόπια επαλήθευση ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση που ο επενδυτής έχει λάβει προκαταβολή, ο ΕΦΕΠΑΕ προχώρα σε σταδιακή απομείωση της εγγυητικής επιστολής προκαταβολής ή διατήρηση της εγγυητικής επιστολής και καταβολή του επιπλέον ποσού μέχρι 90% της αναλογούσας επιχορήγησης.

6.3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Με την ολοκλήρωση της επένδυσης (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) και **το αργότερο εντός τριών (3) μηνών** από την ημερομηνία ολοκλήρωσης που αναφέρεται στην απόφαση ένταξης του επενδυτικού σχεδίου, η δικαιούχος επιχείρηση θα πρέπει, να υποβάλει αίτημα ολοκλήρωσης της επένδυσης συνοδευόμενο από σχετική Έκθεση (Έκθεση Ολοκλήρωσης).

Ταυτόχρονα η επιχείρηση δύναται να υποβάλλει αίτημα παράτασης του χρόνου υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου το οποίο όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 3 μήνες από την ημερομηνία που προβλέπεται στην αρχική απόφαση ένταξης. Διευκρινίζεται ότι ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου λογίζεται η τελευταία ημερομηνία εξόφλησης παραστατικού δαπάνης του έργου.

Το αίτημα ολοκλήρωσης περιλαμβάνει συνοπτική τεκμηρίωση για το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου και για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και αποτελείται από δύο διακριτά μέρη:

Α. Έκθεση ολοκλήρωσης στην οποία περιλαμβάνεται:

- Στοιχεία τεκμηρίωσης της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου του συνόλου της επένδυσης, όπως προβλεπόταν στην απόφαση ένταξης στην Πράξη.
- Στοιχεία σχετικά με τις τροποποιήσεις που έγιναν κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.
- Στοιχεία πιστοποίησης της πραγματοποίησης των δαπανών και πληρωμών που έγιναν για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
- Τυχόν παρατηρήσεις της επιχείρησης σχετικά με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Β. Δικαιολογητικά ολοκλήρωσης στα οποία περιλαμβάνονται:

- Τα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν την πραγματοποίηση των δαπανών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου (τιμολόγια, δελτία αποστολής, αποδείξεις είσπραξης, δελτία παροχής υπηρεσιών, πιστοποιητικά ποιότητας κ.λπ.).
- Το Ε.Σ.Λ. σε ισχύ, όπως ορίζεται με το άρθρο 34 του Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230/Α') «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις» από την αρμόδια δημόσια υπηρεσία (Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού του Ε.Ο.Τ.), όπως ισχύει. Σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει υποβάλει αίτηση χορήγησης του ΕΣΛ σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3766/2009 υποχρεούται να προσκομίσει το νέο σήμα.
- Τα δικαιολογητικά που προβλέπονται για την απόκτηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας για τα οποία υπάρχει η υποχρέωση ανανέωσης, δηλαδή:
  - Πιστοποιητικό πυρασφάλειας που να καλύπτει το σύνολο της εγκατάστασης.
  - Έγκριση περιβαλλοντικών όρων όπου αυτή απαιτείται.
  - Βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος.
- Όλες τις προβλεπόμενες άδειες εν ισχύ που απαιτούνται (πχ. άδεια καταστημάτων και λοιπών εγκαταστάσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος κ.λπ.).
- Οποιεσδήποτε άλλες άδειες ή εγκρίσεις απαιτήθηκαν (π.χ. πολεοδομικών αρχών, αδειών παραγωγής ή αποφάσεων εξαίρεσης, έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή βεβαίωση απαλλαγής από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή της οικείας περιφέρειας κ.λπ.) προκειμένου να υλοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο. Ειδικά, για τα επενδυτικά σχέδια που περιλαμβάνουν παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή συμπαραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού για κάλυψη ιδίων αναγκών, απαιτείται και η προσκόμιση της Σύμβασης Σύνδεσης (καθεστώς αυτοπαραγωγού) με τον αρμόδιο Διαχειριστή του Συστήματος ή του Δικτύου.
- Τίτλοι ιδιοκτησίας ή μισθωτήριο συμβόλαιο που να καλύπτει χρονικά κατ' ελάχιστον πέντε (5) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης που αναφέρεται στην

απόφαση ένταξης του επενδυτικού σχεδίου και ισχύει μόνο για τις επιχειρήσεις των επιλέξιμων Κ.Α.Δ. που λειτουργούν με σύμβαση μίσθωσης.

Στην περίπτωση που δεν προσκομιστούν τα ανωτέρω δικαιολογητικά και στοιχεία που πιστοποιούν την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου, η επένδυση απεντάσσεται στο σύνολό της.

Κάθε αίτημα ολοκλήρωσης **ενεργοποιεί ταυτόχρονα τις διαδικασίες επαλήθευσης-πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου**, καθώς και της καταβολής της αναλογούσας επιχορήγησης.

Η **υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης γίνεται ηλεκτρονικά**. Οι δικαιούχοι, το αργότερο **εντός δέκα (10) ημερών** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του αιτήματος, υποβάλουν **υποχρεωτικά** στον ΕΦΕΠΑΕ και το «**φυσικό» αρχείο με επικυρωμένα τα αντίγραφα των δικαιολογητικών και λοιπών στοιχείων** που ζητούνται ανωτέρω (σημείο Β) και τεκμηριώνουν το αίτημα. Η ημερομηνία υποβολής του φυσικού αρχείου αποδεικνύεται μόνο από τον αριθμό πρωτοκόλλου εισερχομένων του ΕΦΕΠΑΕ και λογίζεται ως η **επίσημη ημερομηνία υποβολής** του αιτήματος ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση που υποβληθεί αίτημα ολοκλήρωσης χωρίς να έχει υποβληθεί αίτημα τροποποίησης και κατά την διενέργεια του ελέγχου ο ΕΦΕΠΑΕ διαπιστώσει ότι υφίστανται επιλέξιμες τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, που δεν υπερβαίνουν συνολικά το 30% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού όπως αυτό ισχύει, και δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στην πράξη, τότε ο ΕΦΕΠΑΕ δύναται να παραλάβει το έργο εισάγοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία στο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και πιστοποίησης του έργου. Εν συνεχεία αποστέλλει στο Δικαιούχο σχετική επιστολή με τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν και αυτές που δεν πιστοποιήθηκαν καθώς επίσης και τα συνολικά στοιχεία σχετικά με την παραλαβή του έργου.

Σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας υποβολής του αιτήματος ολοκλήρωσης η εγκεκριμένη πράξη απεντάσσεται, χάνοντας έτσι το δικαίωμα λήψης της αναλογούσας επιχορήγησης.

Η ΕΥΣΕΥΤ και ο ΕΦΕΠΑΕ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει οποιαδήποτε διευκρίνιση επί των ανωτέρω δικαιολογητικών ή/και οποιοδήποτε επιπρόσθετο στοιχείο το οποίο εκτιμά ότι συμβάλλει στην τεκμηρίωση της πιστοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου, **μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες,** από την επίσημη ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ολοκλήρωσης και ο επενδυτής οφείλει να απαντήσει εντός **πέντε (5) εργασίμων ημερών,** από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής αίτησης παροχής των πρόσθετων στοιχείων.

Οι έλεγχοι επί του εμπροθέσμου καθώς και επί της πληρότητας και της ορθότητας των αιτημάτων ολοκλήρωσης, πραγματοποιούνται το αργότερο εντός τριάντα (30) εργασίμων ημερών από την επίσημη ημερομηνία υποβολής τους.

6.4. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η προσωρινή παραλαβή του έργου πραγματοποιείται έπειτα από την υποβολή του αιτήματος και της έκθεσης ολοκλήρωσης του έργου από τον Δικαιούχο και την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Οι επενδύσεις θεωρούνται ολοκληρωμένες εφόσον ο εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί νόμιμα για τους σκοπούς της προτεινόμενης επένδυσης και έχουν υλοποιηθεί όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες που προβλέπονται στο επενδυτικό σχέδιο και στην απόφαση ένταξης του έργου στην Πράξη.

Κατά την παραλαβή του έργου προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του και καταβάλλεται στον δικαιούχο ποσοστό του 90% της δημόσιας χρηματοδότησης.

Τα έργα που έχουν υλοποιήσει μέχρι και το 70% του οικονομικού αντικειμένου του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, παραλαμβάνονται από τον ΕΦΕΠΑΕ, εφόσον κρίνονται ολοκληρωμένα και λειτουργικά και δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στη Πράξη καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του και οι στόχοι που έχουν τεθεί. Σε αντίθετη περίπτωση ο ΕΦΕΠΑΕ εισηγείται στην ΚΕΑΠ, η οποία και γνωμοδοτεί σχετικά.

6.5. ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΥ ΝΕΡΟΥ

Ο έλεγχος της επίτευξης του στόχου αυτού διενεργείται από τον ΕΦΕΠΑΕ **μετά την παρέλευση τουλάχιστον ενός έτους κανονικής λειτουργίας του έργου από την ολοκλήρωση της επένδυσης**, με στοιχεία όπως ενδεικτικά: φωτοαντίγραφα λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (ΔΕΗ), κατανάλωσης νερού (ΔΕΥΑ κ.λπ.), τιμολόγια αγοράς ή πώλησης θερμικής ενέργειας, λογαριασμοί φυσικού αερίου ή τιμολόγια αγοράς πετρελαίου ή / και τιμολόγια αγοράς υγραερίου, που παρέχονται στον ΕΦΕΠΑΕ υποχρεωτικά από την επιχείρηση (χωρίς να είναι υποχρεωτική η επιτόπια επιθεώρηση). Σε περίπτωση εποχικής λειτουργίας της μονάδας ο έλεγχος επίτευξης στόχων μπορεί να διενεργηθεί και σε συντομότερο χρονικό διάστημα ανάλογα με τη διάρκεια της εποχικής λειτουργίας. Για το λόγο αυτό ο ΕΦΕΠΑΕ συμπληρώνει το σχετικό Έντυπο Ελέγχου Επίτευξης Στόχων (Παράρτημα 11). Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να επιδιώξει τη διόρθωση της σημειωθείσας απόκλισης και να ζητήσει επανάκριση. Η όλη διαδικασία (συμπεριλαμβανομένης και πιθανής επανάκρισης) δεν

μπορεί να ξεπεράσει τους δεκαπέντε (15) μήνες μετά την καταβολή του ποσοστού του 90% της δημόσιας χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που ο επενδυτής ζητήσει επανάκριση καταβάλλει ο ίδιος τις δαπάνες του νέου ελέγχου.

Επίσης ο επενδυτής οφείλει να προσκομίσει στοιχεία για τις διανυκτερεύσεις **τουλάχιστον ενός έτους κανονικής λειτουργίας του έργου από την ολοκλήρωση της επένδυσης.**

Ο στόχος θεωρείται ότι επιτεύχθηκε εφόσον η συνολική απόκλιση (Α) των δύο (2) επιμέρους στοιχείων/στόχων που τον συνθέτουν (βλ. Παράγραφο 5.6, στόχοι Α.1 και Α.2) δεν είναι αρνητική σε ποσοστό μεγαλύτερο από 30%. Στις περιπτώσεις υποχρέωσης επίτευξης σύμφωνα με την απόφαση ένταξης ενός εκ των δύο στόχων ακολουθείται η ίδια διαδικασία με τη διαφορά ότι ως συντελεστής βαρύτητας του εν λόγω στόχου είναι το 100%. Πιο συγκεκριμένα, για τον έλεγχο της επίτευξης του στόχου αυτού ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- Καταρχήν εντοπίζεται η προβλεπόμενη τιμή για κάθε επιμέρους στόχο (Σx), όπως τίθεται στην απόφαση ένταξης (π.χ. μια τουριστική μονάδα έχει δεσμευτεί ότι μετά την επένδυση θα επιτύχει ποσοστό εξοικονόμησης / μείωσης ίσο με Σ1)
- Υπολογίζεται το πραγματικό αποτέλεσμα (Πx) για κάθε επιμέρους στόχο (π.χ. μετά την επένδυση η τουριστική μονάδα που αναφέρθηκε στο προηγούμενο σημείο πέτυχε ποσοστό εξοικονόμησης / μείωσης ίσο με Π1)
- Το πραγματικό αποτέλεσμα κάθε επιμέρους στόχου συγκρίνεται με την προβλεπόμενη τιμή του στόχου, προκειμένου να υπολογιστεί η απόκλιση (Αx) για κάθε στόχο [Αx=(Πx-Σx)/Σx] Χ 100).
- Η απόκλιση (Αx) κάθε επιμέρους στόχου πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή βαρύτητας (Βx) που αποτυπώνεται στον Πίνακα της Παραγράφου 5.6. (η απόκλιση του ενεργειακού στόχου πολλαπλασιάζεται με συντελεστή Β1=60% και η απόκλιση του στόχου νερού πολλαπλασιάζεται με συντελεστή Β2=40%).
- Αθροίζονται οι σταθμισμένες αποκλίσεις του προηγούμενου σημείου (Αx*Βx) για τους δύο επιμέρους στόχους, προκειμένου να υπολογιστεί η συνολική απόκλιση (Α) του στόχου της επένδυσης. [Α = Α1*60% + Α2*40%]

Σύμφωνα με τον ανωτέρω υπολογισμό της απόκλισης (Α) από τους στόχους που έχουν τεθεί στην απόφαση ένταξης διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

- Αν υπάρχει θετική απόκλιση (Α) ή αρνητική απόκλιση, μικρότερη ή ίση από 30%, τότε καταβάλλεται στον επενδυτή το υπολειπόμενο 10% της επένδυσης.
- Αν υπάρχει σημαντική αρνητική απόκλιση Α που κυμαίνεται μεταξύ 30% και 60%, τότε ο επενδυτής λαμβάνει ποσοστό του υπολοίπου της δημόσιας χρηματοδότησης υπολογιζόμενο σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$X\ \% = 100 \times \frac{A + 60\%}{30}$$

- Αν υπάρχει σημαντική αρνητική απόκλιση Α μεγαλύτερη από 60%, τότε επιστρέφεται εντόκως το σύνολο της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης.

Σε περίπτωση που ο επενδυτής ζητήσει επανάκριση καταβάλλει ο ίδιος τις δαπάνες του νέου ελέγχου.

6.6. ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ

Η οριστική παραλαβή του έργου διενεργείται όταν αυτό πιστοποιηθεί από τα αρμόδια όργανα ελέγχου ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό. Τα έργα θεωρούνται ολοκληρωμένα εφόσον:

- Ο εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί νόμιμα για τους σκοπούς της προτεινόμενης επένδυσης.
- Έχουν υλοποιηθεί όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες που προβλέπονται στο επενδυτικό σχέδιο και στην απόφαση ένταξης του έργου στην Πράξη.
- Έχουν επιτευχθεί κατ' ελάχιστον ο Ενεργειακός Στόχος και ο Στόχος Νερού που προβλέπονται στην παράγραφο 6.5 του παρόντος οδηγού.

6.7 ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Εκδίδεται απόφαση ολοκλήρωσης των πράξεων από τον Υπουργό Τουρισμού κατόπιν εισήγησης του ΕΦΕΠΑΕ στην Κεντρική Επιτροπή Αξιολόγησης και Παρακολούθησης και γνωμοδότησης αυτής και περιλαμβάνει το σύνολο των ολοκληρωμένων πράξεων οι οποίες έχουν παραληφθεί από τον ΕΦΕΠΑΕ. Η απόφαση αυτή θα περιλαμβάνει πίνακα με τα στοιχεία των ολοκληρωμένων πράξεων ανά περιφέρεια όπως επωνυμία, ΑΦΜ, αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό και αναλογούσα δημόσια δαπάνη, τελικό π/υ και καταβληθείσα δημόσια δαπάνη , καθώς και ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης.

6.8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

6.8.1. Προκαταβολή

Μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης ένταξης του έργου στην Πράξη δύναται να χορηγηθεί προκαταβολή, μέχρι το 50% της δημόσιας χρηματοδότησης και εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει **ισόποση εγγυητική επιστολή** της προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο Πιστωτικό Ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του αρμόδιου ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος

αορίστου χρόνου ή λήξης τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία λήξης της επένδυσης.

Η **εγγυητική επιστολή** της προκαταβολής επιστρέφεται εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την προσωρινή παραλαβή του έργου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6.3 του παρόντος Οδηγού.
Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό με πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου και έπειτα από αίτημα του επενδυτή, στο οποίο θα καθορίζεται το ποσό το οποίο ζητεί να του καταβληθεί σε μετρητά και το ποσό τυχόν απομείωσης της εγγυητικής προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες.
Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα / επιλογή στον δικαιούχο, όταν καλύψει δαπάνες (ελεγμένες και πιστοποιημένες) ισόποσες με την εγγυητική επιστολή, να ζητήσει την διατήρηση του συνόλου της εγγυητικής επιστολής έναντι καταβολής νέας ισόποσης δημόσιας επιχορήγησης. Στην περίπτωση αυτή η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες στην ολοκλήρωση του έργου

6.8.2. Προαιρετική 1η ενδιάμεση καταβολή με διοικητική επαλήθευση

Η Επιχείρηση δικαιούται κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου να υποβάλλει αίτημα για ενδιάμεση πληρωμή με διοικητική επαλήθευση, όταν θα έχει υλοποιήσει τουλάχιστον το 30% και μέχρι 80% του οικονομικού αντικειμένου το οποίο θα περιλαμβάνει συνοπτική τεκμηρίωση για το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου και για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν.
Η υποβολή του αιτήματος γίνεται ηλεκτρονικά. Οι δικαιούχοι, εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής του αιτήματος, υποβάλουν υποχρεωτικά στον ΕΦΕΠΑΕ και το «φυσικό» αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία/παραστατικά (τιμολόγια, αποδείξεις είσπραξης, εξοφλήσεις, extrait, λογιστικές εγγραφές κλπ). Μαζί με τα παραστατικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση (με γνήσιο υπογραφής) για το ακριβές αντίγραφο των παραστατικών εκ του πρωτοτύπου, καθώς και φωτογραφικό υλικό που να αποδεικνύει την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου. Μετά την διοικητική επαλήθευση των δαπανών ο ΕΦΕΠΑΕ συντάσσει έκθεση επαλήθευσης επί των πιστοποιημένων διοικητικά δαπανών και καταβάλει την αναλογούσα επιχορήγηση μέσα σε 10 ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή του πλήρους φυσικού αρχείου. Τα πρωτότυπα παραστατικά θα σφραγιστούν κατά την επιτόπια επαλήθευση ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση που ο επενδυτής έχει λάβει προκαταβολή, ο ΕΦΕΠΑΕ προχώρα σε επιστροφή /απομείωση της εγγυητικής επιστολής προκαταβολής ή διατήρηση της εγγυητικής επιστολής και καταβολή του επιπλέον ποσού μέχρι **90%** της αναλογούσας επιχορήγησης.

6.8.3. Υποχρεωτική $2^{η}$ ενδιάμεση καταβολή

Πραγματοποιείται έπειτα από την υποβολή της Έκθεσης Ολοκλήρωσης από πλευράς δικαιούχου και την προσωρινή παραλαβή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση. Στο δικαιούχο καταβάλλεται το 90% της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης κατόπιν συμψηφισμού με την προκαταβολή που έχει χορηγηθεί.

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο για την πιστοποίηση του υλοποιηθέντος φυσικού και οικονομικού αντικειμένου διαπιστωθούν, βάσει του υλοποιηθέντος αντικειμένου, δαπάνες μικρότερες των αρχικώς εγκεκριμένων, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του τελικώς υλοποιηθέντος φυσικού αντικειμένου και του πιστοποιηθέντος κόστους αυτού.

Σε όλες τις περιπτώσεις απαραίτητη προϋπόθεση είναι το έργο να πιστοποιείται ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό με βάση τα προβλεπόμενα στην Υπουργική Απόφαση ένταξης.

6.8.4. Τελική καταβολή

Το υπόλοιπο 10% της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης καταβάλλεται στο δικαιούχο μετά τον Έλεγχο Επίτευξης Στόχων και την οριστική παραλαβή του έργου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 6.5 και 6.6. (Α) του παρόντος Οδηγού.

6.8.5. Υποβαλλόμενα δικαιολογητικά - Εκχώρηση

Για την καταβολή των πληρωμών της δημόσιας χρηματοδότησης απαιτούνται:

- Ασφαλιστική και Φορολογική Ενημερότητα ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) φόρων και ασφαλιστικών εισφορών.
- Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης με τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση.
- Πρακτικό όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
    - Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε.
    - Πρακτικό Γ.Σ. για Ε.Π.Ε.
    - Υπεύθυνη δήλωση από διαχειριστή για Ε.Ε. & Ο.Ε, ατομική επιχείρηση.
- Τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας και ΦΕΚ.

- Βεβαίωση της οικείας Διεύθυνσης Ανάπτυξης ή του αρμόδιου πρωτοδικείου, ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού.
- Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση.
- Πιστοποιητικό μη θέσης σε εκκαθάριση.
- Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση.
- Για ορισμό εκπροσώπου για είσπραξη χρημάτων, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
    - Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε.
    - Πρακτικό Γ.Σ. στις Ε.Π.Ε.
    - Πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση από το διαχειριστή για Ε.Ε. και Ο.Ε.
- Μετοχική σύνθεση και σύνθεση του Δ.Σ.
- Αθεώρητο τιμολόγιο επιχορηγήσεων § 3 του άρθρου 12 του ΠΔ 186/26-5-92)
- Απόδειξη είσπραξης (Η πληρωμή της επιχορήγησης γίνεται με απευθείας κατάθεση στον λογαριασμό του δικαιούχου).

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στην ενισχυόμενη επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε Τράπεζες σύμφωνα με την παράγραφο 4.3.5 του παρόντος οδηγού.

6.9 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο ΕΦΕΠΑΕ αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και ενημερώνει σχετικά την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού. Σε περίπτωση που ο ΕΦΕΠΑΕ παύσει την λειτουργία του σε λιγότερο από 3 χρόνια (5 χρόνια για τις μεγάλες επιχειρήσεις) από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της τελευταίας πράξης, η υποχρέωση αυτή μεταφέρεται στην ΕΥΔ ΕΠΑΕ. Ο ΕΦΕΠΑΕ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μια δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων και ιδιαίτερα της διατήρησης της απασχόλησης γίνεται υποχρεωτικά με διοικητική επαλήθευση και εξασφαλίζει ότι οι ενισχυθείσες επιχειρήσεις τηρούν τις υποχρεώσεις υπαγωγής τους στην Πράξη, όπως αυτές συγκεκριμενοποιούνται στο Κεφάλαιο 7 του παρόντος Οδηγού και στην απόφαση ένταξης.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνεται επιτόπια επαλήθευση από τον ΕΦΕΠΑΕ, από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6.9.1 Επιβολή κυρώσεων

Σε περίπτωση διαπίστωσης της μη τήρησης των ανωτέρω, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης ένταξης κυρώσεις, όπως η αναλογική μείωση ή η επιστροφή εντόκως της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.
Για την ανάληψη τέτοιων ενεργειών, αρχικά ενημερώνεται ο δικαιούχος επενδυτής και γίνεται σύσταση με δυνατότητα ανάληψης διορθωτικής κίνησης από την πλευρά του. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του επενδυτή ο ΕΦΕΠΑΕ και η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Εφαρμογής του Υπουργείου Τουρισμού ενεργεί αυτεπάγγελτα σύμφωνα με το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο.

6.9.2 Διατήρηση απασχόλησης μετά την επένδυση

Ο έλεγχος αυτός αφορά στη δέσμευση της επιχείρησης να διατηρήσει τις θέσεις απασχόλησης του έτους 2009 σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ), όπως υποχρεωτικά δηλώνει κατά τη φάση της υποβολής της επενδυτικής πρότασης (έντυπο υποβολής).

Οι Ετήσιες Μονάδες Εργασίας υπολογίζονται ως εξής:
ΕΜΕ = αριθμός εργαζομένων * (ώρες απασχόλησης/8) * (ημέρες απασχόλησης/25) *(μήνες απασχόλησης/12).

Ο αριθμός απασχολούμενων σε κάθε επιχείρηση υπολογίζεται και ελέγχεται με βάση τις θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας (κατάσταση προσωπικού και ωρών εργασίας), το έντυπο Ε7 ή/και τα επικυρωμένα αντίγραφα των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων ΙΚΑ, όπου αυτό απαιτείται.

Η διατήρηση της απασχόλησης αφορά αποκλειστικά στις επιλέξιμες δραστηριότητες (Κ.Α.Δ) της επιχείρησης. Στις περιπτώσεις που η επιχείρηση έχει και άλλες δραστηριότητες πέραν των επιλέξιμων Κ.Α.Δ. θα πρέπει να επιμερίζει η ίδια την απασχόληση προκειμένου να είναι δυνατός ο έλεγχος επίτευξης της διατήρησης αποκλειστικά για εκείνες που χρηματοδοτήθηκαν.

Η διατήρηση των θέσεων απασχόλησης των δικαιούχων της ενίσχυσης ελέγχεται υποχρεωτικά με διοικητική επαλήθευση με τη συμπλήρωση **δύο (2) ετών** από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου, όπως αυτή αναφέρεται στην παράγραφο 6.3 του παρόντος οδηγού. Από το αποτέλεσμα του ελέγχου αυτού εξαρτάται αν ο επενδυτής θα επιστρέψει μέρος ή καθόλου το ποσό της επιχορήγησης. Πιο συγκεκριμένα, αν διατηρηθεί ο αριθμός των θέσεων εργασίας εκφραζόμενος ως μέσος όρος των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας για τα δύο έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης όπως αυτή αναφέρεται στην παράγραφο 6.3 του παρόντος οδηγού της επένδυσης, δεν επιβάλλεται στον επενδυτή καμία κύρωση. Αντίθετα, οποιαδήποτε μείωση

του αριθμού των θέσεων εργασίας εκφραζόμενου ως μέσου όρου των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (Ε.Μ.Ε.), για τα δύο έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης, επιφέρει την **επιστροφή εντόκως του (5%)** της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.

Για τον υπολογισμό των δύο (2) ετών λαμβάνεται υπ' όψιν το έτος ολοκλήρωσης της επένδυσης, καθώς και το επόμενο έτος.

7. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιχειρήσεις των οποίων οι επενδύσεις υπάγονται στη Πράξη, μετά την υπαγωγή τους και μέχρι την παρέλευση τριετίας για τις ΜΜΕ και πενταετίας για τις μεγάλες επιχειρήσεις από την ημερομηνία παραλαβής του έργου και καταβολής της αποπληρωμής της δημόσιας χρηματοδότησης οφείλουν:

- να τηρούν τους όρους της υπαγωγής,
- να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα,
- να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται επαρκώς και ειδικώς έγγραφη αιτιολογημένη ενημέρωση του ΕΦΕΠΑΕ και της Αναθέτουσας Αρχής.
- να εγγράψουν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν ενισχυθεί σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχο βιβλίο κατά τα προβλεπόμενα του Κ.Β.Σ. για το είδος της επιχείρησης και να διατηρήσουν τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της τουλάχιστον επί μια 5ετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου,
- να μη μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο τα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τα οποία έχουν ενισχυθεί εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν, αιτιολογημένα εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτείται επαρκώς και ειδικώς αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα του Φορέα προς τον ΕΦΕΠΑΕ και την Αναθέτουσα Αρχή, η οποία γνωμοδοτεί και εισηγείται επί του αιτήματος στο αρμόδιο όργανο το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την παραλαβή του.

Με την ολοκλήρωση του έργου και για τρία (3) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ο επενδυτής υποχρεούται με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 1828/2006 της Ε.Ε να τοποθετήσει σε εμφανές σημείο της επιχείρησης του αναμνηστική πινακίδα σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα του υποδειχθούν από τον

ΕΦΕΠΑΕ. Υποχρεούται επίσης να παρέχει στοιχεία για στατιστικές και μελέτες που διενεργούν δημόσιες αρχές.

Επιπλέον, μέχρι παρέλευσης τριετίας για τις ΜΜΕ και πενταετίας για τις μεγάλες επιχειρήσεις από την παραλαβή του έργου και την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης δύναται να ζητηθεί από τις ενισχυθείσες επιχειρήσεις να προσκομίζουν στοιχεία που αφορούν στις ετήσιες καταναλώσεις νερού και ρεύματος καθώς και στοιχεία που αφορούν στην ετήσια ποσότητα απορριμμάτων που παράγεται καθώς και αυτή που ανακυκλώνεται.

Για το ίδιο χρονικό διάστημα οι ενισχυθείσες επιχειρήσεις δεν επιτρέπεται:

- να μεταβάλουν χωρίς ενημέρωση του αρμόδιου οργάνου κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, εξαιρουμένων αυτών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών καθώς και των μεταβολών στην εταιρική/μετοχική τους σύνθεση συνεπεία κληρονομικής διαδοχής.

- να εκμισθώνουν χωρίς έγκριση του αρμόδιου οργάνου μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται επαρκώς και ειδικώς αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα του φορέα προς τον ΕΦΕΠΑΕ και την Αναθέτουσα Αρχή, οι οποίοι γνωμοδοτούν και εισηγούνται σχετικά στο αρμόδιο όργανο το αργότερο εντός μηνός από την παραλαβή του.

- να μεταβιβάζουν χωρίς έγκριση του αρμόδιου οργάνου την επιχείρηση. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον νέο ιδιοκτήτη. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται επαρκώς και ειδικώς αιτιολογημένο έγγραφο αίτημα του φορέα προς τον ΕΦΕΠΑΕ και την Αναθέτουσα Αρχή, οι οποίοι γνωμοδοτούν και εισηγούνται σχετικά στο αρμόδιο όργανο το αργότερο εντός μηνός από την παραλαβή του.

Ο ΕΦΕΠΑΕ κατά την πιστοποίηση της επένδυσης, θα ζητάει από τον επενδυτή αποδεικτικά στοιχεία για τον έλεγχο του μεγέθους της επιχείρησης, για την περίοδο πριν την υπαγωγή της στο πρόγραμμα «Πράσινος Τουρισμός». Σε περίπτωση που αυτό δεν καταστεί δυνατό

κατά τη δεδομένη στιγμή να τεκμηριωθεί, οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων θα είναι για πενταετία από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.

Μέχρι παρέλευσης δεκαετίας από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του έργου οι ενισχυθείσες επιχειρήσεις θα προσκομίζουν οποιοδήποτε στοιχείο, έγγραφο ή δικαιολογητικό απαιτηθεί προκειμένου να διαπιστώνεται, η τήρηση των όρων του οδηγού και της Υπουργικής Απόφασης ένταξης.

Σε κάθε περίπτωση κατά την ένταξη του έργου οριστικοποιείται το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2014

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €
Β΄	320 €
Γ΄	65 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Δ΄	160 €
Α.Α.Π.	160 €
Ε.Β.Ι.	65 €
Α.Ε.Δ.	10 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Δ.Δ.Σ.	225 €
Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: http://www.et.gr - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

02027631510140076

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004